

VÝROČNÁ SPRÁVA
ANNUAL REPORT

2019

ÚRAD PRE REGULÁCIU SIEŤOVÝCH ODVETVÍ
REGULATORY OFFICE FOR NETWORK INDUSTRIES

OBSAH

1. Elektroenergetika.....	5
2. Plynárenstvo	15
3. Tepelná energetika	24
4. Vodné hospodárstvo	28
5. Legislatívna činnosť	32
6. Ochrana spotrebiteľa.....	33
7. Podpora cenovej regulácie a monitorovanie regulovaných činností	34
8. Výkon kontroly.....	36
9. Povolenia na podnikanie v sieťových odvetviach.....	41
10. Medzinárodné aktivity a REMIT	44
11. Hospodárenie a ľudské zdroje.....	46

PRÍHOVOR PREDSEDU ÚRADU

Rok 2019 znamenal pre úrad najmä náročný proces vysporiadania sa s tým, čo si pre svet energetiky pripravili svetové burzy. Ceny energetických komodít sa vyšplhali do závratných výšok a na úrade sme museli zvládnuť neľahkú úlohu – ustáť verejný tlak, či už zo strany médií, politikov, či regulovaných subjektov a nezávisle stanoviť pre rok 2020 také ceny energií, ktoré budú spravodlivé a primerané pre všetkých účastníkov trhu v Slovenskej republike. Prax ukazuje, že úrad si túto úlohu obhájil a realizoval svoj profesionálny mandát určený platným regulačným rámcom. Rok 2019 tiež ukázal, že na pozadí boja proti dopadom klimatických zmien sa význam spoľahlivých regulačných rámcov v energetike stáva zjavnejším ako kedykoľvek predtým. Zodpovedná regulácia a rozhodnutia úradu sú podstatné, ak má hospodárstvo Slovenskej republiky fungovať efektívne a súčasne naplňovať význam-

né sociálne a environmentálne ciele. Úrad aj v roku 2019 kládol dôraz na zabezpečovanie transparentnej, nediskriminačnej a efektívnej hospodárskej súťaže v sieťových odvetviach. Vytváral podmienky pre zvyšovanie konkurencie, podporoval hospodársku súťaž, dbal na zabezpečenie bezpečnosti dodávok energií a primeranú návratnosť investícií do infraštruktúry. Zároveň sme akcentovali zvyšovanie ochrany práv spotrebiteľa, ako aj snahy o zlepšovanie postavenia podnikateľského sektora, optimalizáciu kvality dodávok a služieb, plnenie environmentálnych cieľov, a tiež rozvoj medzinárodnej spolupráce. Rok 2019 preto z pohľadu národného regulátora hodnotím ako úspešný.

prof. Ing. Ľubomír Jahnátek, CSc.
predseda

REGULAČNÁ RADA V ROKU 2019

Ing. Radoslav Naništa
predseda (do 20.06.2019)

Ing. Ján Ďuriš
člen
predseda (od 30.07.2019)

Ing. Milan Krajčovič
podpredseda

JUDr. Ing. Ján Híjj, PhD.
člen (do 24.12.2019)

Ing. Ján Horkovič
člen (do 03.09.2019)

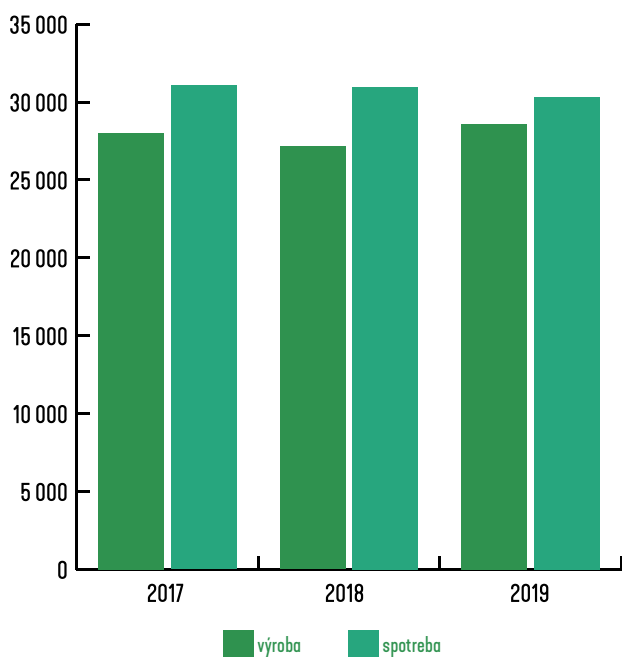
Ing. Juraj Doležal
člen (od 13.05.2019)

1. ELEKTROENERGETIKA

Rok 2019 bol tretím rokom regulačného obdobia 2017-2021. Bol zároveň determinovaný nárastom cien na svetových burzách s elektrinou, čo malo vplyv na konečné ceny pre všetkých odberateľov elektriny v Slovenskej republike (ďalej len „SR“) v roku 2019. Treba však konštatovať, že to čo malo na jednej strane negatívny vplyv, na strane druhej pôsobilo mierne pozitívne, keď nárast cien silovej elektriny znamenal pokles nákladov na podporu výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov (ďalej len „OZE“) a vysokoúčinnnej kombinovanej výroby (ďalej len „VU KVET“).

Výroba a spotreba elektriny v SR (GWh)

DESAŤROČNÝ PLÁN ROZVOJA SÚSTAVY

Zodpovednosť za technickú funkčnosť prenosovej sústavy má prevádzkovateľ prenosovej sústavy, ktorý pravidelne predkladá Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „úrad“) a Ministerstvu hospodárstva SR informácie o zámeroch rozvoja sústavy. Najdôležitejším dokumentom je desaťročný plán rozvoja sústavy, ktorý prevádzkovateľ prenosovej sústavy predkladá na schválenie úradu, ktorý obsahuje zhodnotenie plnenia predchádzajúceho schváleného plánu a zásadné zábery rozvoja sústavy tak, aby boli zabezpečené základné ciele rozvoja jednotného trhu s elektrinou a zabezpečenie stability a bezpečnosti sústavy.

Výsledky konzultačného procesu úrad zverejňuje na svojom webovom sídle. Slovenská električná prenosová sústava, a.s., zároveň aktualizovala Desaťročný plán rozvoja prenosovej sústavy na obdobie rokov 2020 – 2029. Informácia o výsledkoch konzultácií, vrátane informácie o požiadavkách existujúcich a potenciálnych užívateľov sústavy na realizáciu investícií do prenosovej sústavy k Desaťročnému plánu rozvoja prenosovej sústavy na obdobie rokov 2020 – 2029, bola zverejnená úradom dňa 23. 10. 2019.

PODPORNÉ A SYSTÉMOVÉ SLUŽBY

Podporné služby sú služby, ktoré prevádzkovateľ prenosovej sústavy nakupuje na voľnom trhu a prostredníctvom nich poskytuje užívateľom sústavy systémové služby, ktoré sú potrebné na dodržanie kvality dodávky elektriny a na zabezpečenie prevádzkovej spoľahlivosti električnej sústavy SR. Výsledkom ich aktivácie je dodávka regulačnej elektriny.

Úrad, na základe požiadavky rozsahu jednotlivých druhov podporných služieb, určil prevádzkovateľovi prenosovej sústavy celkové plánované náklady na nákup všetkých druhov podporných služieb od ich certifikovaných poskytovateľov. Zároveň určil maximálnu cenu za poskytovanie primárnej, sekundárnej regulácie činného výkonu, a terciárnych regulácií činného výkonu v eurách na jednotku disponibilného elektrického výkonu a maximálny ročný náklad na zabezpečenie poskytovania diaľkovej regulácie napätia, jalového výkonu a štartu z tmy v eurách a tiež maximálnu cenu ponúkanej kladnej regulačnej elektriny a minimálnu cenu ponúkanej zápornej regulačnej elektriny pri aktivácii predmetného druhu podpornej služby.

Cena za obstaranú regulačnú elektrinu v eurách na jednotku množstva elektriny sa určovala transparentne, na základe ponukových cien využitých elektroenergetických zariadení poskytovateľov podporných služieb, ako:

- najvyššia cena zdroja poskytujúceho regulačnú elektrinu v štvrt hodinovom rozlíšení, ak je regulačná elektrina kladná, najviac však maximálna cena určená cenovým rozhodnutím v eurách za jednotku množstva elektriny,
- najnižšia cena zdroja poskytujúceho regulačnú elektrinu v štvrt hodinovom rozlíšení, ak je regulačná elektrina záporná, najmenej však minimálna cena určená cenovým rozhodnutím v eurách za jednotku množstva elektriny.

Prevádzkovateľ prenosovej sústavy nakupoval rôzne typy podporných služieb potrebných na zabezpečenie systémových služieb od poskytovateľov podporných služieb (ďalej aj „PpS“). Cieľom bolo dosiahnuť minimálne náklady na zabezpečenie podporných služieb, pričom nákup je organizovaný otvoreným, transparentným a nediskriminačným spôsobom voči všetkým poskytovateľom. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy prednostne využíval ponuky zo zariadení na vymedzenom území, pri zachovaní princípu minimalizácie nákladov na ich nákup. Technická spôsobilosť poskytovateľov podporných služieb sa preukazovala certifikačným meraním, ktorého postup je stanovený technickými podmienkami.

Vývoj v oblasti poskytovania PpS

Ukazovateľ/rok	2017	2018	2019
Počet poskytovateľov PpS	25	25	24
Počet poskytnutých ponúk poskytovateľmi PpS	3637	2809	2429
Počet uzavretých zmlúv o poskytovaní PpS	32	29	52

Porovnanie dodávok regulačnej elektriny (MWh)

Druh regulačnej elektriny/rok	2018	2019	zmena 2019/2018 (%)
Primárna regulácia výkonu +	6 553	6 284	-4,10
Primárna regulácia výkonu -	-6 567	-6 245	-4,90
Sekundárna regulácia výkonu +	112 853	67 522	-40,17
Sekundárna regulácia výkonu -	-95 954	-133 695	39,33
Terciálna regulácia výkonu 3 min. +	2 097	1 552	-26,00
Terciálna regulácia výkonu 3 min. -	-745	-1 074	44,21
Terciálna regulácia výkonu 10 min. +	334	539	61,28
Terciálna regulácia výkonu 10 min. -	-120	-265	120,87
Terciálna regulácia výkonu 15 min. +	702	543	-22,58
Terciálna regulácia výkonu 15 min. -	-699	-875	25,15
Zníženie odberu	285	511	78,99
Zvýšenie odberu	-6,795	0	-
Dovoz havarijnej výpomoci	0	0	-
Negarantovaná regulačná elektrina +	0	0	-
Negarantovaná regulačná elektrina -	0	0	-
e-GCC+	40 209	31 170	-22,48
e-GCC-	-38 969	-59 383	52,39
Kladná regulačná elektrina	163 032	108 121	-33,68
Záporná regulačná elektrina	-143 060	-201 537	40,88

PRENOS A DISTRIBÚCIA ELEKTRINY

V sledovanom roku sa v elektroenergetike, na základe schválenej regulačnej politiky na roky 2017 - 2021, uplatňovala metóda cenového stropu, tzv. price cap. Táto stimulačná metóda cenovej regulácie dávala príležitosť prevádzkovateľom sústav ponechať si dosiahnutý primeraný zisk, ak sa budú správať efektívne a budú optimalizovať svoje náklady.

Pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy stanovil úrad v roku 2019 sieťové tarify, ktoré mohol prevádzkovateľ prenosovej sústavy uplatniť voči odberateľovi priamo pripojenému do prenosovej sústavy v rozsahu:

- tarifa za rezervovanú kapacitu (€/MW/rok),
- tarifa za prenesenú elektrinu (€/MWh),
- tarifa za straty pri prenose elektriny prenosovou sústavou (€/MWh),
- tarifa za systémové služby (€/MWh).

Pri fakturácii distribúcie elektriny sa na odberateľa elektriny pripojeného priamo do distribučnej sústavy na úrovniach veľmi vysokého napätia (ďalej len „VVN“) a vysokého napätia (ďalej len „VN“) vzťahovali tieto sieťové tarify:

- tarifa za distribúciu elektriny bez strát vrátane prenosu elektriny - zložka za rezervovanú kapacitu (€/MW/mesiac),
- tarifa za distribúciu elektriny bez strát vrátane prenosu elektriny - zložka za distribuovanú elektrinu (€/MWh),
- tarifa za straty pri distribúcii elektriny distribučnou sústavou (€/MWh),
- tarifa za systémové služby (€/MWh).

Na odberateľa elektriny alebo výrobcu elektriny pripojeného priamo do distribučnej sústavy na úrovniach nízkeho napätia (ďalej len „NN“) sa vzťahovali tieto sieťové tarify stanovené úradom:

- tarifa za distribúciu elektriny bez strát vrátane prenosu elektriny - zložka za rezervovanú kapacitu (€/A/mesiac),
- tarifa za distribúciu elektriny bez strát vrátane prenosu elektriny - zložka za distribuovanú elektrinu (€/MWh),
- tarifa za straty pri distribúcii elektriny distribučnou sústavou (€/MWh),
- tarifa za systémové služby (€/MWh).

Cenová regulácia sa vzťahovala aj na prevádzkovateľa miestnej distribučnej sústavy a vykonávala sa určením spôsobu výpočtu maximálnej ceny pri dodávke elektriny a tarify za prístup do miestnej distribučnej sústavy a distribúciu elektriny.

V oblasti cenovej regulácie dotknutých činností vydal úrad v sledovanom roku:

- 301 cenových rozhodnutí za prístup do prenosovej sústavy a prenos elektriny, za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny, za pripojenie do sústavy, za dodávku elektriny pre domácnosti a malé podniky a za dodávku elektriny dodávateľom poslednej inštancie,
- 82 rozhodnutí o cene elektriny pre stanovenie doplatku pre výrobcov elektriny technológiami kombinovanej výroby elektriny a tepla,
- 63 rozhodnutí o cene elektriny pre stanovenie doplatku pre výrobcov elektriny z OZE.

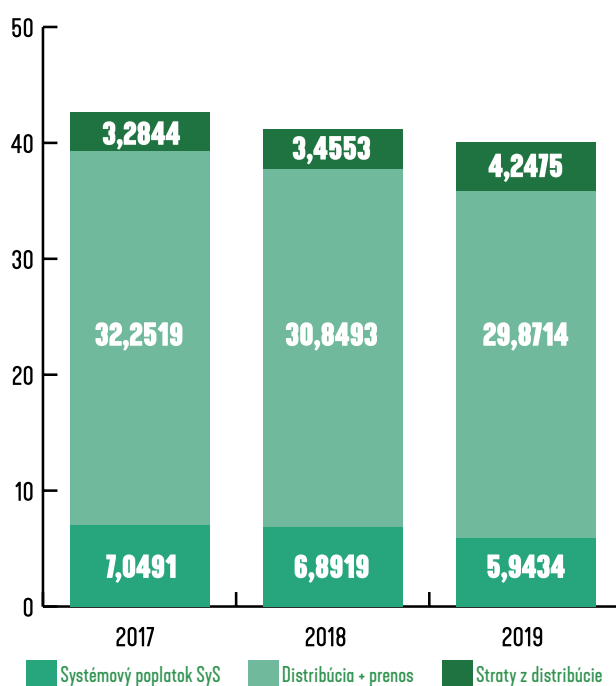
Porovnanie prenesenej elektriny (GWh)

Rok	2017	2018	2019
Objem prenesenej elektriny	31 975	28 619	31 395

Porovnanie distribuovanej elektriny (GWh)

Rok	2017	2018	2019
Objem distribuovanej elektriny	19 755	19 973	19 783

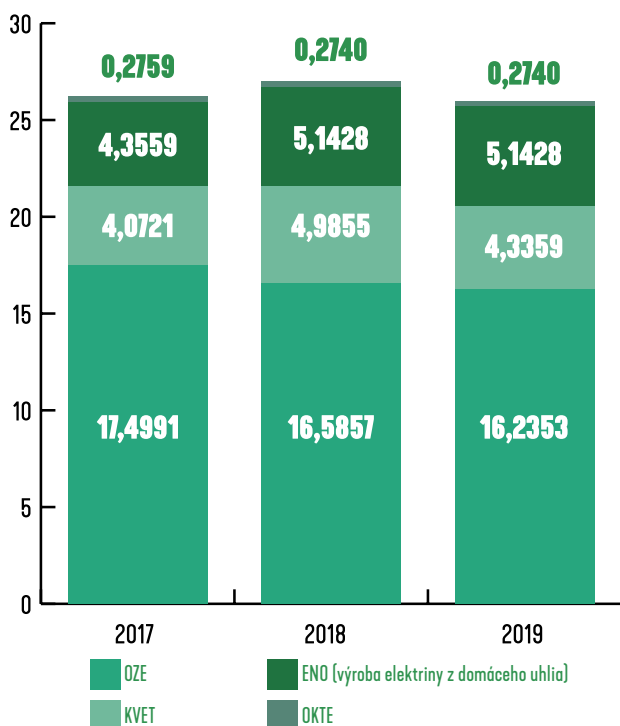
Vývoj a štruktúra regulovaných poplatkov v €/MWh

TARIFA ZA PREVÁDZKOVANIE SYSTÉMU

Tarifou za prevádzkovanie systému (ďalej len „TPS“) sa rozumie pevná cena viažuca sa na technickú jednotku, ktorá zohľadňuje alikvotnú časť nákladov na výrobu elektriny z domáceho uhlia, na výrobu elektriny z OZE a VU KVET a na činnosť organizátora krátkodobého trhu s elektrinou (ďalej len „OKTE, a.s.“). Tarifa sa uplatňovala na koncovú spotrebu elektriny. Úrad stanovil pevné ceny elektriny vyrobenej z OZE a VU KVET v závislosti od technologického procesu výroby elektriny, termínu uvedenia zariadenia výrobcu elektriny do prevádzky, inštalovaného výkonu a spôsobu financovania.

Vývoj jednotlivých zložiek tarify za prevádzkovanie systému v €/MWh

ZÁRUKY PÔVODU ELEKTRINY

Záruky pôvodu elektriny vydával úrad na základe žiadosti výrobcu elektriny z OZE. Záruky pôvodu elektriny sú dokladom, že elektrina bola vyrobená z OZE.

Vydané záruky pôvodu elektriny z OZE

Rok	Počet	Vyrobené množstvo elektriny (MWh)	Počet výrobcov
2012	455	3 882 413	194
2013	908	2 147 542	326
2014	802	2 235 047	371
2015	1,924	4 108 046	714
2016	5,570	5 358 174	801
2017	4,484	4 727 379	712
2018	6,406	6 352 903	724
2019	6546	5 608 585	776

Prevedené záruky pôvodu elektriny z OZE

Rok	Počet	Množstvo prevedenej energie (MWh)	Počet výrobcov
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	25	190 401	1
2015	84	690 441	1
2016	27	604 242	1
2017	34	1 187 525	2
2018	182	2 175 554	2
2019	119	3 202 977	2

Uznané záruky pôvodu elektriny z OZE

Rok	Počet uznání	Množstvo uznaných záruk (1 záruka = MWh)	Počet žiadateľov
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	2	100	1
2015	160	1 390 884	6
2016	453	3 099 336	8
2017	514	3 412 199	7
2018	470	2 945 050	8
2019	291	2 342 697	9

Prevod uznaných záruk pôvodu elektriny z OZE

Rok	Počet prevodov	Množstvo uznaných záruk (1 záruka = MWh)	Počet žiadateľov
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	45	110 576	2
2016	146	302 194	5
2017	111	229 855	4
2018	67	150 292	5
2019	110	1 012 211	4

Novelizácia zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 309/2009 Z. z.“) priniesla prechod kompetencie vydávania a evidencie záruk pôvodu elektriny z úradu na spoločnosť OKTE, a.s. (organizátor krátkodobého trhu s elektrinou), a to od 1. 1. 2020. Spoločnosť OKTE, a.s., preto začala v poslednom štvrťroku 2018 prístupové jednania s Asociáciou vydavateľov záruk pôvodu, kde spoločnosť OKTE, a.s., úspešne získala štatút pozorovateľa a dňa 27. 9. 2019 sa OKTE, a.s., stalo aj jej členom.

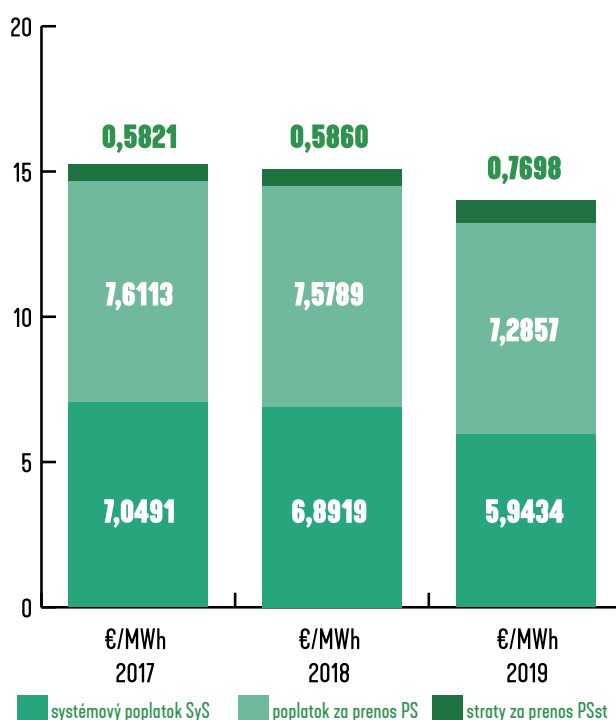
SLOVENSKÁ ELEKTRIZAČNÁ PRENOŠOVÁ SÚSTAVA, A.S.

Úrad schvaľuje prevádzkovateľovi prenosovej sústavy - spoločnosti Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. (ďalej len „SEPS, a.s.“) prevádzkový poriadok prevádzkovateľa prenosovej sústavy, ktorým sa spoločnosť SEPS, a.s., pri postupoch pridelenia cezhraničných kapacít a riadenia preťaženia na cezhraničných profiloch riadi. Kapacita cezhraničných prepojení prenosovej sústavy SR v roku 2019 zabezpečovala stabilitu a bezpečnosť sústavy nielen v SR, ale aj v podmienkach Európskej únie (ďalej len „EÚ“).

Množstvo disponibilných zdrojov a konkrétne investície SEPS, a.s.

Roky	2018	2019
Disponibilné zdroje (€)	109 906 527	119 096 692
Investície (€)	51 355 867	54 367 053
Podiel (%)	46,73 %	45,65 %

Vývoj regulovaných poplatkov pre SEPS, a.s.

MARKET COUPLING

Cestou k vytvoreniu celoeurópskeho trhu s elektrinou je projekt market coupling. V rámci projektu 4M market couplingu (ďalej len „4MMC“), sú už používané systémy vyvíjané pre cieľový európsky model denného trhu s elektrinou. Tento model európskeho cenového prepojenia súbežne určuje množstvá a ceny v každej ponukovej oblasti, na základe princípu marginálneho stanovenia ceny, podľa nariadenia Európskej komisie o pridelení kapacít a riadení preťaženia (CACM).

V roku 2019 prebiehalo organizovanie, vyhodnocovanie, zúčtovanie a vysporiadanie krátkodobého trhu na dennej báze s konečným mesačným zúčtovaním. V objeme zobchodovanej elektriny v rámci 4MMC zaznamenal OKTE, a.s., na krátkodobom trhu v sledovanom roku, oproti predchádzajúcemu roku, pokles. Celkový ročný zobchodovaný objem elektriny na krátkodobom trhu v rámci 4MMC predstavoval 11,080 TWh, čo bolo o 2,677 TWh menej, ako v roku 2018.

GCC

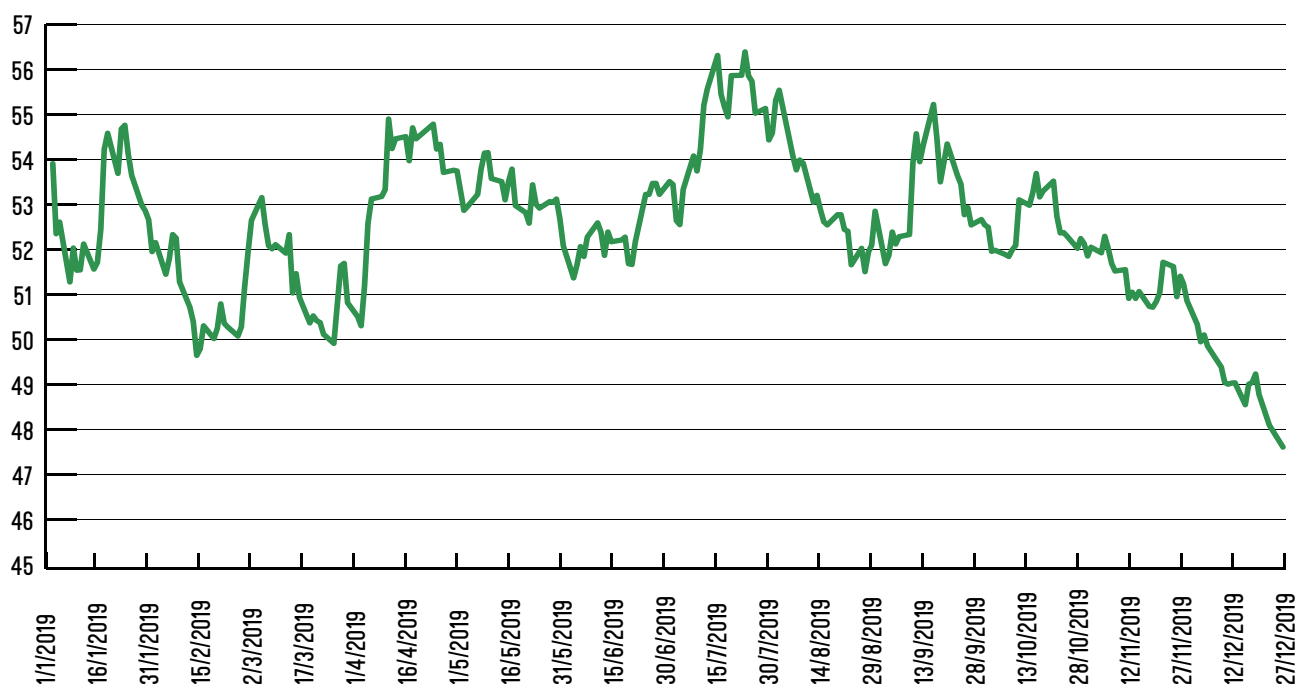
Regulačná elektrina obstaraná prevádzkovateľom prenosovej sústavy, na základe zmluvy, uzatvorenej s poskytovateľom podporných služieb, alebo dodávateľom regulačnej elektriny v systéme GCC, bola v rámci vyhodnotenia, zúčtovania a vysporiadania odchýlky účtovaná ako regulačná elektrina typu sekundárnej regulácie výkonu za osobitnú cenu určenú úradom. Pomer delenia výnosu zo zavedenia GCC určil úrad v cenovom konaní. Časť výnosu bola ponechaná SEPS, a.s., a časť bola využitá na zníženie tarify za systémové služby. Skutočný dopad z regulačnej elektriny obstaranej v rámci systému GCC v roku 2019, bol výnos prevádzkovateľa prenosovej sústavy vo výške 5 292 111,60 €.

VEĽKOOBCHODNÝ TRH

Pri veľkoobchodnom trhu s elektrinou sú kompetencie úradu len v oblasti vytvárania legislatívnych podmienok a monitorovania dodržiavania pravidiel.

Vývoj cien elektriny

Burza PXE Praha, produkt: F PXE SK BL CAL-t
obdobie: 01/2019 až 12/2019; priemerná cena: 51,93 €/MWh

ROZHODUJÚCI ÚČASTNÍCI NA TRHU S ELEKTRINOU V SR:

- Slovenské elektrárne, a.s., ako najvýznamnejší výrobca elektriny, ktorý v sledovanom roku zabezpečoval z vlastných zdrojov 65,94 % z výroby elektriny v rámci SR. Výroba elektriny v objeme 18 865 GWh zabezpečovala 62,24 % spotreby elektriny v rámci SR. Inštalovaný výkon vlastných zariadení Slovenských elektrární, a.s., na výrobu elektriny bol 4 081 MW,
- podporovaní výrobcovia elektriny z OZE a VU KVET. Na rok 2019 bolo množstvo vyrobenej elektriny z OZE na doplatok vo výške 2 619 GWh a množstvo elektriny vyrobenej VU KVET na doplatok vo výške 2 458 GWh,
- SEPS, a.s., ako výhradný držiteľ povolenia na prenos elektriny, prevádzkovateľ prenosovej sústavy, plniaci aj úlohy energetického dispečingu (zabezpečoval vyrovnanú bilanciu na vymedzenom území SR),
- OKTE, a.s., ako organizátor krátkodobého trhu s elektrinou a inštitúcia na vyhodnocovanie a organizovanie krátkodobého trhu s elektrinou a zabezpečovanie zúčtovania, vyhodnotenia a vysporiadania odchýlok na území SR,
- Západoslovenská distribučná, a.s., Stredoslovenská distribučná, a.s. a Východoslovenská distribučná, a.s., ako výhradní prevádzkovatelia regionálnych distribučných sústav na príslušných častiach vymedzeného územia, do ktorých bolo pripojených viac ako 100 000 odberných miest.

Okrem uvedených troch distribučných spoločností pôsobilo na trhu s elektrinou aj 142 držiteľov povolení na distribúciu elektriny. Išlo o prevádzkovateľov miestnych distribučných sústav v areáloch výrobných, ale aj nevýrobných spoločností, do ktorých bolo pripojených menej ako 100 000 odberných miest.

- ostatné subjekty s povolením podnikáť v elektroenergetike, ktorých bolo spolu 386.

MALOOBCHODNÝ TRH

Prijatím zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach (ďalej len „zákon č. 250/2012 Z. z.“) bola zavedená cenová regulácia dodávky elektriny zraniteľným odberateľom, ktorými sú odberatelia elektriny v domácnosti a malé podniky.

Cenovej regulácii v oblasti dodávky elektriny podliehala:

- dodávka elektriny pre domácnosti,
- dodávka elektriny malým podnikom,
- dodávka elektriny dodávateľom poslednej inštancie.

DODÁVKA ELEKTRINY PRE DOMÁCNOSTI

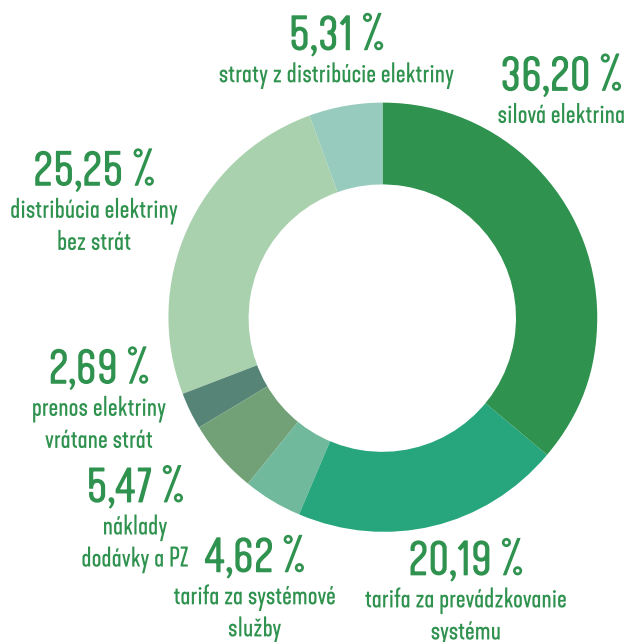
Východiskovými parametrami, na základe ktorých sa stanovovala maximálna cena za dodávku elektriny pre domácnosti, bol aritmetický priemer denných cien oficiálneho kurzového lístka, zverejneného burzou PXE (POWER EXCHANGE CENTRAL EUROPE) na jej webovom sídle, produktu F PXE SK BL Cal-t za obdobie od 1. 1. 2018 do 30. 6. 2018, ďalej koeficient v percentách, maximálne vo výške 10 %, na pokrytie plánovaného diagramu dodávky elektriny pre domácnosti a náklady na odchýlku, súvisiace s dodávkou elektriny domácnostiam.

K sadzbe za dodávku elektriny sa dodávateľom elektriny pripočítala cena za distribúciu, vrátane prenosu elektriny a strát elektriny pri prenose a cena za straty elektriny pri distribúcii elektriny, tarifa za systémové služby a tarifa za prevádzkovanie systému, podľa cenového rozhodnutia, ktorým boli schválené alebo určené ceny za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny pre prevádzkovateľa distribučnej sústavy, do ktorej bol odberateľ elektriny v domácnosti pripojený.

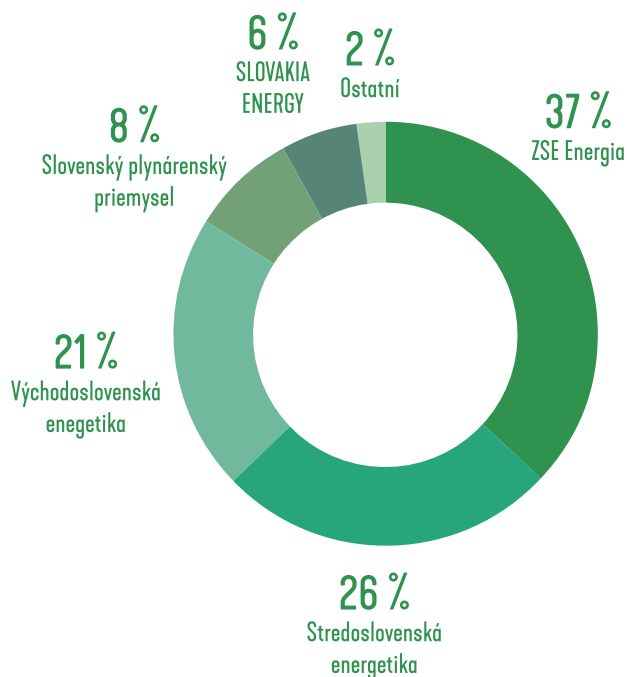
Zoznam dodávateľov elektriny odberateľom v domácnostiach

P.č.	Regulovaný subjekt
1.	A.En. Slovensko
2.	ATALIAN SK
3.	BBF energy
4.	BIOELEKTRO ENERGY 3
5.	Bratislavská teplárenská
6.	BUKÓZA ENERGO
7.	BUSINESS COMMERCIAL FINANCE, s.r.o., v skratke BCF, s.r.o.
8.	ČEZ Slovensko
9.	Development In Slovak Investments
10.	ELGAS
11.	Energie2
12.	Energy Europe, SE
13.	ENSTRA
14.	EP ENERGY TRADING, a.s., organizačná zložka
15.	GEON
17.	HORNONITRIANSKE BANE zamestnanecká, akciová spoločnosť (v skratke HBz., a.s.)
18.	I. S. Servis
19.	Istrochem Reality
20.	KOMTERM Slovensko
21.	KORDSERVICE SK PLUS
22.	Kremnická banská spoločnosť
23.	Letisko M.R.Štefánika - Airport Bratislava, a.s. (BTS)
24.	MAGNA ENERGIA
25.	MEOPTIS
26.	Pow-en
27.	Slovenské elektrárne – energetické služby
28.	SK Energy
29.	SLOVAKIA ENERGY
30.	Slovenská energetika
31.	Slovenský plynárenský priemysel (ďalej aj „SPP“)
32.	SLOVNAFT
33.	Stredoslovenská energetika (ďalej aj „SSE“)
34.	TMC Servis
35.	TWINLOGY
36.	UTYLIS
37.	V-Elektra Slovakia
38.	Východoslovenská energetika (ďalej aj „VSE“)
39.	ZSE Energia
40.	Železnice Slovenskej republiky

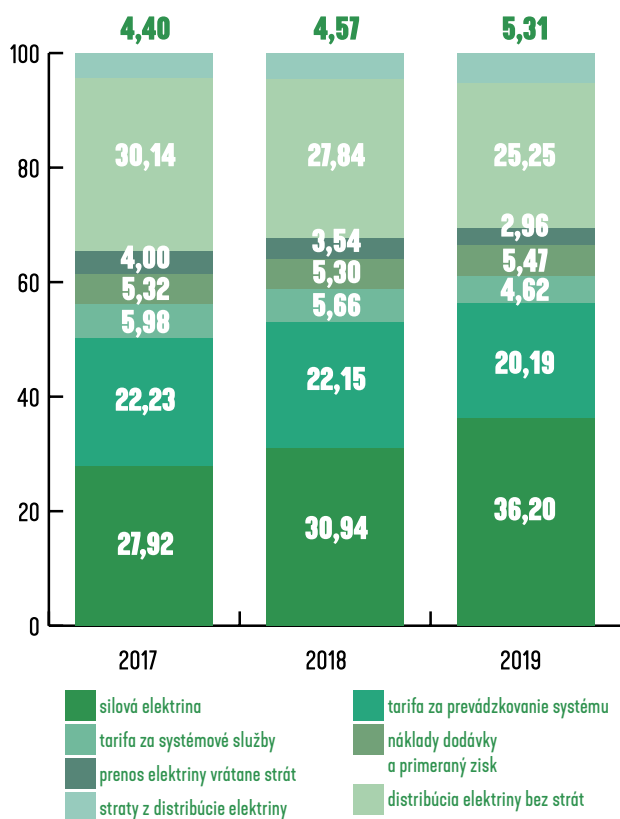
Štruktúra ceny elektriny pre domácnosti

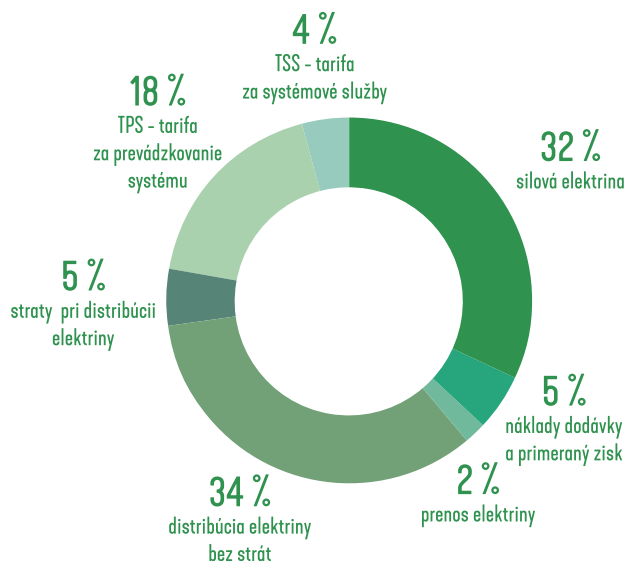
Podiel dodávateľov na dodávke elektriny v domácnostiach

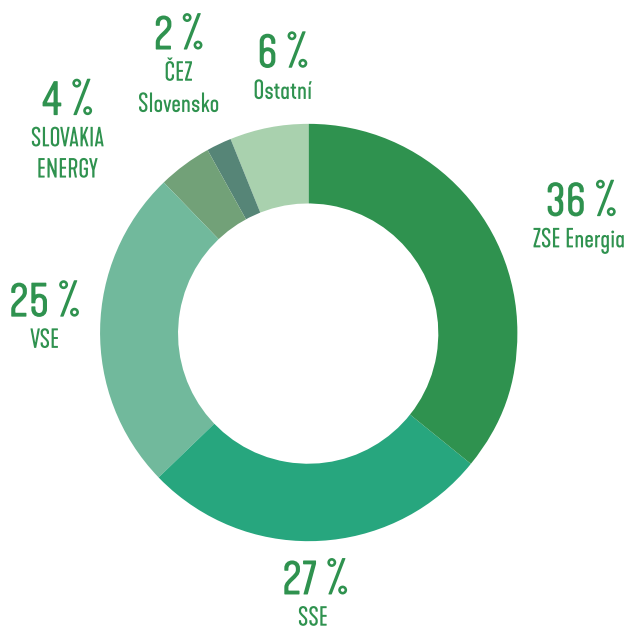
Porovnanie štruktúry koncovej ceny elektriny pre domácnosti (%)

Štruktúra ceny elektriny pre malé podniky

Podiel dodávateľov na dodávke elektriny malým podnikom

DODÁVKA ELEKTRINY PRE MALÉ PODNIKY

Za malý podnik je považovaný koncový odberateľ elektriny s ročnou spotrebou elektriny, za všetky jeho odberné miesta, najviac 30 000 kWh za rok, ktorý predchádza roku predloženia návrhu ceny. Dodávka elektriny malým podnikom bola rozdelená do 11 sadzieb. V sledovanom roku úrad vydal 95 cenových rozhodnutí pre zraniteľných odberateľov elektriny (domácnostiam a malým podnikom).

Východiskovými parametrami, na základe ktorých sa stanovovala maximálna cena za dodávku elektriny pre malé podniky v roku 2019, bol aritmetický priemer denných cien oficiálneho kurzového lístka, zverejneného burzou PXE (POWER EXCHANGE CENTRAL EUROPE) na jej webovom sídle, produktu F PXE SK BL Cal-t za obdobie od 1. 1. 2018 do 30. 6. 2018, ďalej koeficient v percentách, maximálne vo výške 10 %, na pokrytie plánovaného diagramu dodávky elektriny pre malé podniky a náklady na odchýlku, súvisiace s dodávkou elektriny pre malé podniky.

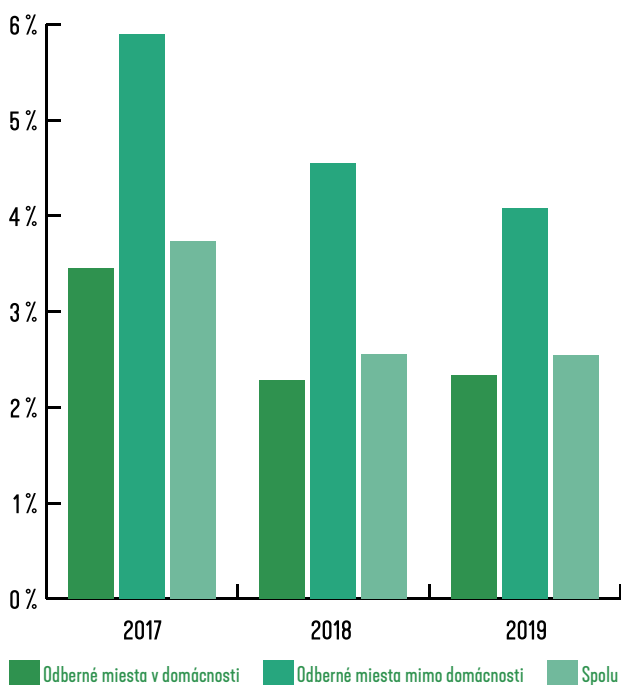
DODÁVKA POSLEDNEJ INŠTANCIE

Počas roku 2019 úrad nezaznamenal žiadne oznámenie o uplatnení inštitútu dodávateľa poslednej inštancie, ktorými sú spoločnosti ZSE Energia, a.s., Východoslovenská energetika, a.s., Stredoslovenská energetika, a. s., kedy pôvodný dodávateľ elektriny stratil spôsobilosť dodávať elektrinu odberateľom podľa zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 251/2012 Z. z.“).

ZMENA DODÁVATEĽA ELEKTRINY

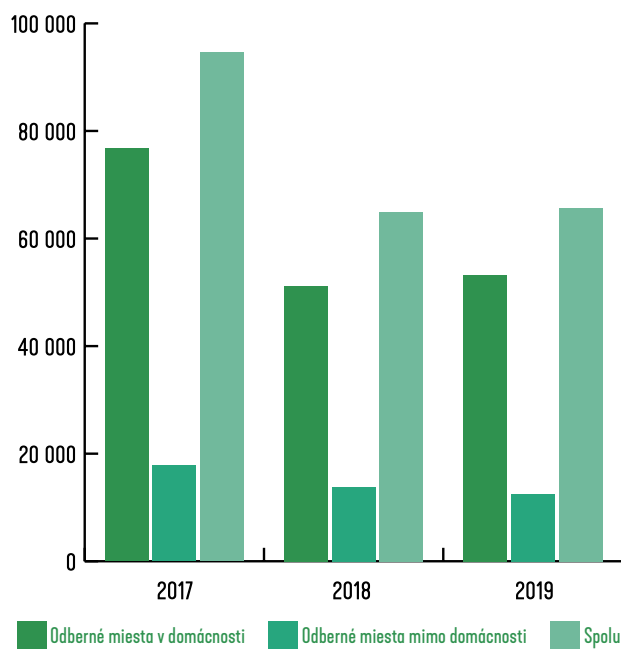
Na posúdenie úrovne liberalizácie trhu s elektrinou sa používa percentuálny koeficient, tzv. switching, ktorý vyjadruje pomer počtu odberných miest so zmenou dodávateľa elektriny, k celkovému počtu odberných miest v sledovanom roku.

Switching

Kategórie odberateľov	2017	2018	2019
Odborné miesta v domácnosti	3,45 %	2,28 %	2,34 %
Odborné miesta mimo domácnosti	5,90 %	4,55 %	4,08 %
Spolu	3,74 %	2,55 %	2,54 %

Počet odberných miest, ktoré zmenili dodávateľa

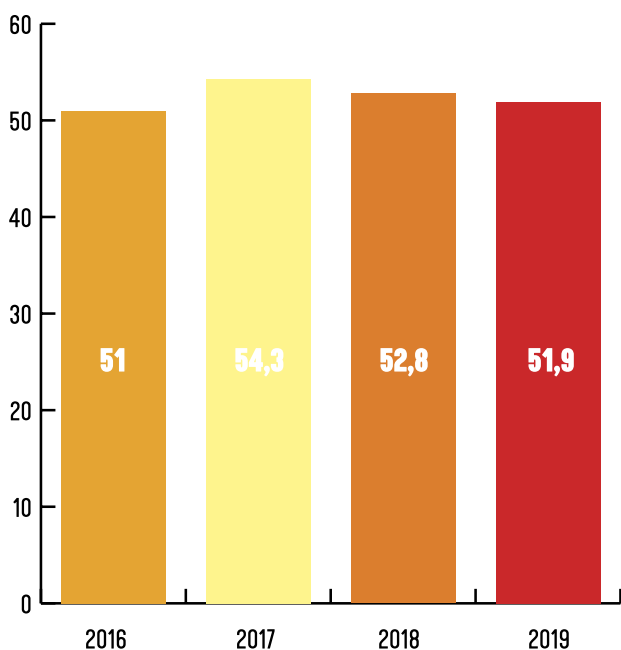

Kategórie odberateľov	2017	2018	2019
Odborné miesta v domácnosti	76 781	51 136	53 227
Odborné miesta mimo domácnosti	17 769	13 796	12 473
Spolu	94 550	64 932	65 700

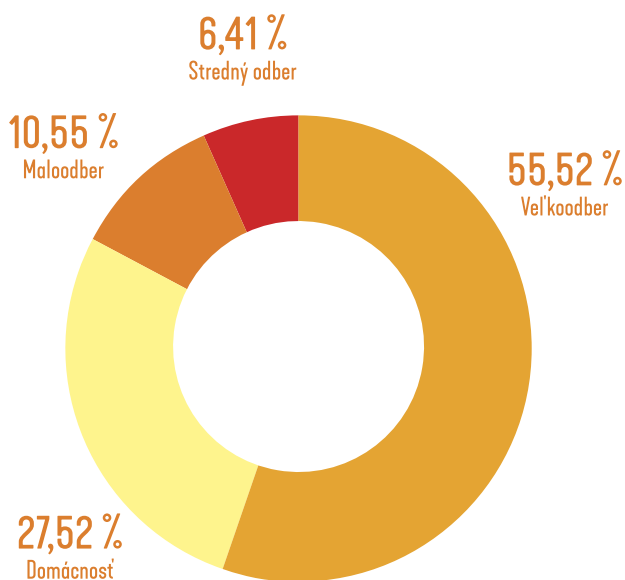
2. PLYNÁRENSTVO

Spotreba plynu v SR bola na úrovni 51,9 TWh, čo je približne o 1,7 % menej ako v roku 2018.

Vývoj spotreby plynu v TWh

Spotreba plynu podľa odberateľských kategórií

ÚČASTNÍCI TRHU S PLYNOM:

- prevádzkovateľ prepravnej siete (eustream, a.s.),
- prevádzkovateľ distribučnej siete na vymedzenom území SR (SPP - distribúcia, a.s.),
- 39 prevádzkovateľov lokálnych distribučných sietí,
- dvaja prevádzkovatelia zásobníkov (NAFTA a.s., POZAGAZ a.s.),
- 26 aktívnych dodávateľov plynu,
- odberatelia plynu.

REGULÁCIA SIETÍ

Regulačná politika na obdobie rokov 2017 – 2021 a vyhláška č. 223/2016 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v plynárenstve, aj v roku 2019 tvorili regulačný rámec pre cenovú reguláciu pre tieto regulované činnosti v oblasti sietí:

- prístup do prepravnej siete a prepravy plynu,
- prístup do distribučnej siete a distribúcie plynu,
- pripojenie do prepravnej a distribučnej siete,
- poskytovanie podporných služieb v plynárenstve,
- výkup plynárenského zariadenia.

ODDELENIE ČINNOSTÍ

Prepravná sieť

Prepravnú sieť v SR vlastní a prevádzkuje spoločnosť eustream, a.s. Pripojenie slovenskej prepravnej siete s okolitými členskými krajinami EÚ je zabezpečené cez nasledovné vstupno/výstupné body:

- Lanžhot (vstupný/výstupný bod z/do prepravnej siete plynárenských zariadení na území Českej republiky),

- Baumgarten (vstupný/výstupný bod z/do prepravnej siete plynárenských zariadení na území Rakúska),
- Velké Zlievce (vstupný/výstupný bod z/do prepravnej siete plynárenských zariadení na území Maďarska),
- Výrava (vstupný/výstupný bod z/do prepravnej siete plynárenských zariadení na území Poľska vo výstavbe).

Vstupné/výstupné body z/do prepravných sietí plynárenských zariadení na území tretích krajín (mimo EÚ):

- Veľké Kapušany (vstupný/výstupný bod z/do prepravnej siete plynárenských zariadení na území Ukrajiny),
- Budince (výstupný bod do prepravnej siete plynárenských zariadení na území Ukrajiny).

Vstupný/výstupný bod z/do distribučných sietí a zásobníkov:

- domáci bod (vstupný/výstupný bod z/do distribučných sietí a zásobníkov na území SR).

Informácie o výške technických, voľných a zazmluvnených kapacít na jednotlivých vstupno/výstupných bodoch sú dostupné na webovom sídle spoločnosti eustream, a.s.

Distribučná sieť

Štruktúra distribučnej siete spoločnosti SPP - distribúcia, a.s., bola k 31. 12. 2019 celkovo 33 324 km, z toho dĺžka vysokotlakových plynovodov je 6 277 km a dĺžka strednotlakových a nízkotlakových plynovodov je 27 047 km.

Vývoj investícií do obnovy a rekonštrukcie distribučnej siete SPP – distribúcia, a.s.

Objem v mil. €	2017	2018	2019
	26,36	28,16	33,6

VYVAŽOVANIE SIETE

V sledovanom roku bola najvyššia potreba denného vyvažovania distribučnej siete v prípade nedostatku plynu vo výške 1,5 mil. m³/deň a v prípade prebytku plynu vo výške 1,3 mil. m³/deň.

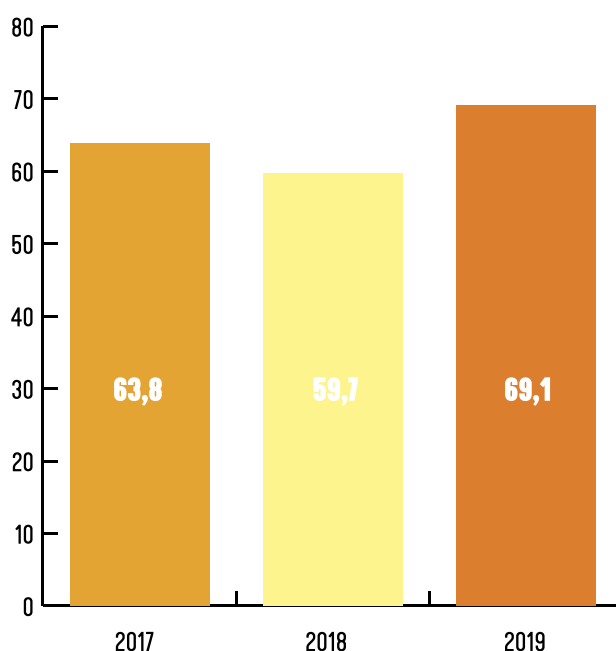
PREVÁDZKOVATEĽ PREPRAVNEJ SIETE - EUSTREAM, A.S.

Cenové rozhodnutie za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu, ktoré úrad vydal v roku 2016 je platné na celé regulačné obdobie 2017 - 2021.

V súlade s nariadením Komisie (EÚ) 2017/460 zo 16. marca 2017, ktorým sa stanovuje sieťový predpis o harmonizovaných štruktúrach taríf za prepravu plynu, však úrad vydal dňa 29. 05. 2019 cenové rozhodnutie za prístup do prepravnej siete a prepravu plynu, ktoré bude účinné podľa uvedeného nariadenia až v novom regulačnom období od 1. 1. 2022.

V sledovanom roku úrad nevydal žiadne cenové rozhodnutie za pripojenie do prepravnej siete, nakoľko do prepravnej siete nebolo pripojené žiadne nové plynové zariadenie.

Objem prepravy plynu (mld. m³)

PREVÁDKOVATEĽ DISTRIBUTIČNEJ SIETE SPP - DISTRIBUTÚCIA, A.S.

Vývoj počtu odberných miest a množstva distribúovaného plynu SPP – distribúcia, a.s.

Rok	2017	2018	2019
Počet odberných miest	1 514 282	1 518 200	1 522 710
Množstvo distribuovaného plynu v m ³	4 901 064 256	4 777 815 776	4 841 280 704

Z celkového počtu odberných miest je 14 staníc CNG s množstvom distribuovaného plynu v objeme 7 897 412 m³.

PREVÁDKOVATELIA LDS

V sledovanom roku úrad evidoval 39 prevádzkovateľov lokálnych distribučných sietí (ďalej len „LDS“), ktorí distribuovali plyn v 53 LDS (areály veľkých podnikov, priemyselné parky, obchodné centrá, obytné súbory) v celkovom objeme 851 456 460 m³.

V roku 2019 úrad vydal deväť cenových rozhodnutí za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu pre LDS, z toho pre sedem nových sietí prevádzkovaných prevádzkovateľmi LDS a dve zmeny cenových rozhodnutí za prístup do distribučnej siete a distribúciu plynu pre LDS.

Za pripojenie do LDS vydal úrad štyri cenové rozhodnutia. Na území SR nebolo prevádzkované žiadne zariadenie LNG.

PREVÁDKOVATELIA PODZEMNÝCH ZÁSOBNÍKOV PLYNU

Na území SR podzemné zásobníky prevádzkuje spoločnosť NAFTA a.s. a spoločnosť POZAGAS a.s. Prístup do zásobníka a uskladňovanie plynu v roku 2019 nepodliehal cenovej regulácii.

Prevádzkovateľ podzemného zásobníka NAFTA a.s. uzatvoril s užívateľmi zásobníkov 54 zmlúv, z toho dve zmluvy s prerušiteľnou uskladňovacou kapacitou a 52 zmlúv s pevnou uskladňovacou kapacitou. Prevádzkovateľ podzemného zásobníka POZAGAS a.s. uzatvoril s užívateľmi zásobníkov desať zmlúv s pevnou uskladňovacou kapacitou a jednu zmluvu s prerušiteľnou uskladňovacou kapacitou.

DESAŤROČNÝ PLÁN ROZVOJA PREPRAVNEJ SIETE

Zodpovednosť za technickú funkčnosť prepravnej siete má prevádzkovateľ prepravnej siete spoločnosť eustream, a.s., ktorá predložila úradu na schválenie návrh Desaťročného plánu rozvoja prepravnej siete na obdobie rokov 2019 - 2028 (ďalej len „Desaťročný plán“) spolu so Správou o plnení desaťročného plánu rozvoja prepravnej siete za obdobie rokov 2018 - 2027 (ďalej len „Správa“).

Uskladňovacia kapacita prevádzkovateľov podzemných zásobníkov

Prevádzkovateľ podzemného zásobníka	Technický pracovný objem (mil. m ³ /rok)			Technický vtlačný výkon (mil. m ³ /deň)			Technický ťažobný výkon (mil. m ³ /deň)		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
NAFTA a.s.	2 931	3 061	3 357	31,87	31,87	31,87	36,96	36,96	39,51
POZAGAS a.s.	655	655	655	6,85	6,85	6,85	6,85	6,85	6,85
Spolu	3 586	3 716	4 012	38,72	38,72	38,72	43,81	43,81	46,36

Informácia o výsledkoch konzultácií s existujúcimi a potenciálnymi užívateľmi prepravnej siete k Desiatročnému plánu spolu s informáciou o vyhodnotení Správy bola zverejnená úradom dňa 01. 04. 2019. Desiatročný plán bol pripravený, na základe dlhodobých prognóz vývoja prepravy zemného plynu cez územie SR, pričom sa prihliadalo aj na požiadavky legislatívy na ochranu životného prostredia. Desiatročný plán spoločnosti eustream, a.s., a v ňom obsiahnuté projekty podporujú všetky tri piliere súčasnej energetickej politiky EÚ. Navrhované projekty majú za cieľ:

- a) umožniť a uľahčiť likvidné a konkurencieschopné prostredie vnútorného trhu s plynom,
- b) umožniť a posilniť diverzifikáciu trás a zdrojov a tým zvýšiť bezpečnosť dodávok zemného plynu prostredníctvom zvýšenej flexibility plynárenskej siete,
- c) prispieť k zlepšovaniu udržateľného rozvoja v Európe, nakoľko zemný plyn zohráva kľúčovú úlohu v energetickom mixe EÚ, a to najmä s ohľadom na hospodársky rozvoj a ochranu životného prostredia.

Desiatročný plán rozvoja prepravnej siete je spolu s Európskym desaťročným plánom rozvoja siete a Regionálnymi investičnými plánmi neoddeliteľnou súčasťou strategického plánovania spoločnosti eustream, a.s.

CEZHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA

Projekt „poľsko-slovenské prepojenie plynárenských sietí“

Prepojovacia dohoda o realizácii projektu bola v apríli 2018 podpísaná spoločnosťou eustream, a.s., a poľským prevádzkovateľom prepravnej siete GAZ-SYSTEM S.A. Stavebné povolenie bolo vydané pre výstavbu líniovej časti a pre časť kompresorovej stanice v roku 2018. V roku 2019 sa pokračovalo na realizácii diela a dodávkach potrubných materiálov a komponentov. Projektovaná prepravná kapacita je vo výške 6,1 mld. m³/rok v smere SR – Poľsko a 5,1 mld. m³/rok v smere Poľsko - SR.

Navýšenie pevnej prepravnej kapacity vo vstupnom bode Lanžhot

Predpokladaná celková kapacita vstupného bodu po realizácii projektu by mala dosahovať 151 mil. m³/d v prvej fáze a 168 mil. m³/d v druhej fáze projektu. V roku 2019 sa pokračovalo v realizácii diela, začiatkom roka 2020 je plánované spustenie projektu do skúšobnej prevádzky.

Projekt „Reverzný tok zemného plynu v smere na Ukrajinu“

Spoločnosť eustream, a.s., zabezpečuje prostredníctvom výstupného bodu Budince tok zemného plynu v smere na Ukrajinu v objeme 15,5 mld. m³ /rok.

V súvislosti s možným zvýšením prepravy plynu v smere SR - Ukrajina spoločnosť eustream, a.s., v roku 2018 dokončila prípravné a inžinierske činnosti projektu, ktorý postúpil do ďalšej fázy, prijatím finálneho investičného rozhodnutia, avšak s nateraz nejasným termínom ukončenia. V súčasnosti eustream, a.s., neviduje požiadavku na navýšenie prepravnej kapacity v smere na Ukrajinu, preto bol projekt v sledovanom roku pozastavený.

Projekt „Eastring“

Eastring je projekt výstavby nového obojsmerného plynovodného prepojenia spájajúceho strednú a juhovýchodnú Európu s plánovanou ročnou prepravnou kapacitou 225 500 GWh (20 mld. m³) v prvej fáze, s potenciálom jej navýšenia až do 451 000 GWh (40 mld. m³) vo finálnej fáze projektu. Technická kapacita plynovodu v počiatočnej fáze projektu by mala dosiahnuť 20 mld. m³ /rok. V konečnej fáze môže byť zvýšená až na 40 mld. m³ /rok. V roku 2019 pokračovali interné analýzy projektu.

Projekt „Zvýšenie technickej kapacity prepravnej siete v smere východ - západ“

Projekt pozostával z projektu „Inštalácia nových turbosústrojenstiev (TuS) na KSO4 Ivanka pri Nitre“.

Účelom plánovaného projektu bolo navýšenie pevnej kapacity prepravnej siete v smere východ - západ. Dôvodom navýšenia prepravnej kapacity bola plánovaná realizácia pripravovaného projektu „Eastring“. Realizácia projektu „Inštalácia nových TuS na KSo4 Ivanka pri Nitre“ bola podmienená fi-nálnym riešením a realizáciou projektu „Eastring.“

Projekt „HU-SK“

Na základe predbežného nezáväzného indika-tívneho záujmu užívateľov prepravnej siete o prí-rastkovú kapacitu na prepojovacích bodoch Maďarsko – SR – Rakúsko, ako aj v zmysle pod-mienok stanovených v článku 26 nariadenia Komi-sie (EÚ) č. 2017/459, bol v roku 2017 uskutočnený nezáväzný prieskum záujmu trhu o prírastkovú ka-pacitu pre projekt HUSKAT.

Cieľom bolo transparentne a nediskriminačne po-súdiť trhovú dopyt po cezhraničných kapacitách prepravnej sústavy. Projekt HUSKAT bol ukončený na základe vzájomnej dohody zainteresovaných prevádzkovateľov prepravných sietí (eustream, Magyar Gáz Tranzit ZRt. a Gas Connect Austria GmbH), z dôvodu negatívneho výsledku ekono-mického testu v ponukovom kole číslo IV, pri kto-rom nebola alokovaná žiadna prepravná kapacita z titulu ekonomických a právnych neistôt, spoje-ných s projektom ťažby zemného plynu v oblasti Čierneho mora. Napriek tomu, účastníci trhu s ply-nom opätovne prejavili záujem o kapacity v smere HU - SK počas procesu indikácie nezáväzného tr-hového dopytu po prepravných kapacitách v sle-dovanom roku, čo bude mať za následok opä-tovné spustenie procesu ponuky inkrementálnej kapacity vo Veľkých Zlievcach.

PREPRavná KAPACITA

Ročná kapacita prepravnej siete je 90 mld.m³ zemného plynu. V roku 2019 eustream, a.s., pre-pravil 69,1 mld. m³ plynu, z toho pre slovenských užívateľov 5,07 mld. m³ plynu, t. j. 7,4 % z celkového objemu prepraveného plynu.

Prepravná sieť - vývoj počtu žiadostí a zmlúv

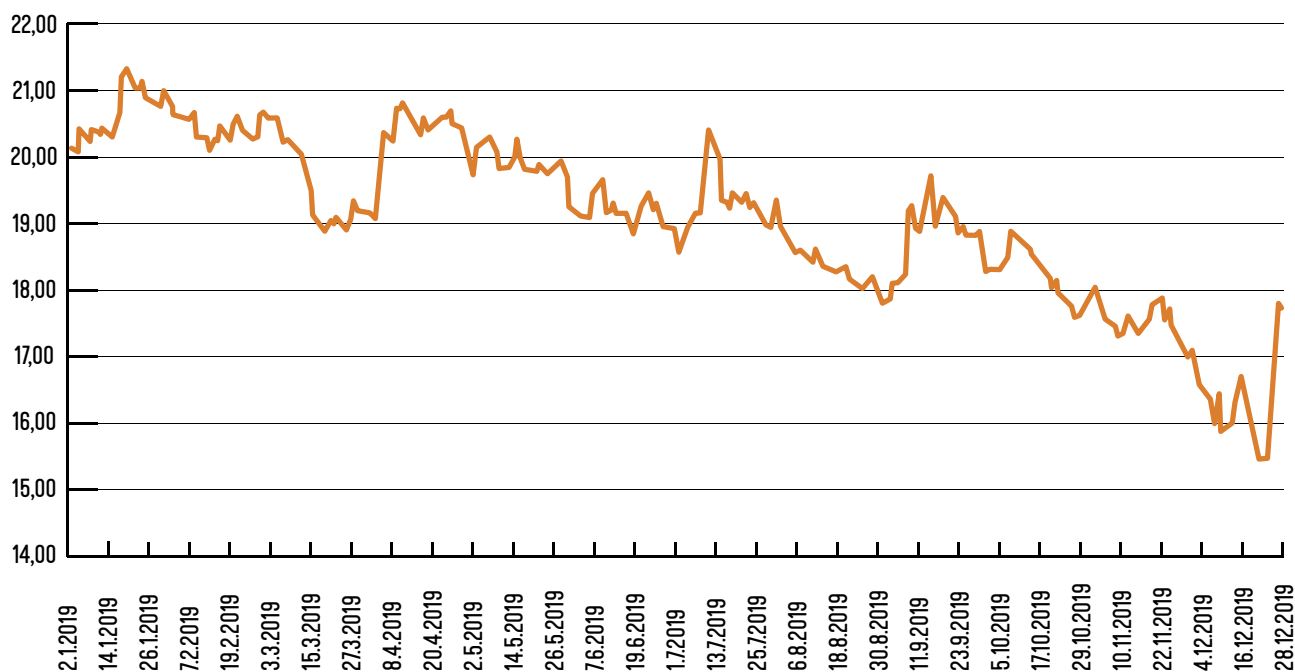
Ukazovateľ/rok	2017	2018	2019
Počet žiadostí o prístup do prepravnej siete	1418	1212	2639
Počet žiadostí o pripojenie do prepravnej siete	0	0	0
Počet uzatvorených zmlúv o pripojení do prepravnej siete	0	0	0
Počet uzatvorených zmlúv o preprave zemného plynu s pevnou prepravnou kapacitou	994	995	2276
Z toho: dlhodobá	0	1	0
ročná	74	24	27
krátkodobá, z toho:	920	970	2249
štvrtročná	-	-	53
mesačná	-	-	83
denná	-	-	2013
vnútrodná	-	-	100
Počet uzatvorených zmlúv o preprave zemného plynu s prerušiteľnou prepravnou kapacitou	407	213	-
Z toho: dlhodobá	3	0	0
ročná	0	0	1
krátkodobá, z toho:	404	213	362
štvrtročná	-	-	9
mesačná	-	-	23
denná	-	-	315
vnútrodná	-	-	15
Počet uzatvorených zmlúv o preprave zemného plynu s kombinovanou prepravnou kapacitou	17	4	-
Z toho: dlhodobá	0	0	0
ročná	1	0	0
krátkodobá, z toho:	16	4	19
štvrtročná	-	-	0
mesačná	-	-	0
denná	-	-	19
vnútrodná	-	-	0
Počet užívateľov prepravnej siete	33	27	45

Podiel jednotlivých užívateľov siete z hľadiska krajiny pôvodu na objeme prepraveného plynu

Užívatelia prepravnej siete na domácom trhu (preprava na domáci bod prepravnej siete)	2017 (%)	2018 (%)	2019 (%)
Slovensko	5,30	5,20	7,40
Tranzitujúci užívatelia prepravnej siete			
Rusko	69,27	72,23	66,80
Nemecko	5,17	5,97	4,00
Česko	4,73	5,72	7,10
Maďarsko	0,00	0,00	0,10
Švajčiarsko	1,44	0,73	1,60
Veľká Británia	0,27	0,03	1,10
Rakúsko	0,00	0,03	0,80
Dánsko	0,00	0,00	0,00
Francúzsko	0,02	0,17	0,10
Luxembursko	0,39	0,27	0,30
Ukrajina	13,41	9,65	10,10
Poľsko	0,18	0,03	0,00
Rumunsko	0,00	0,00	0,40
Holandsko	0,00	0,00	0,20
Spolu	100,00	100,00	100,00

Vývoj ceny komodity na burze

Burza EEX (www.powernext.com) NCG Calendar + 1
obdobie: 01/2019 až 12/2019; priemerná cena: 18,76€/MWh

PODPORA HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

Veľkoobchodný trh

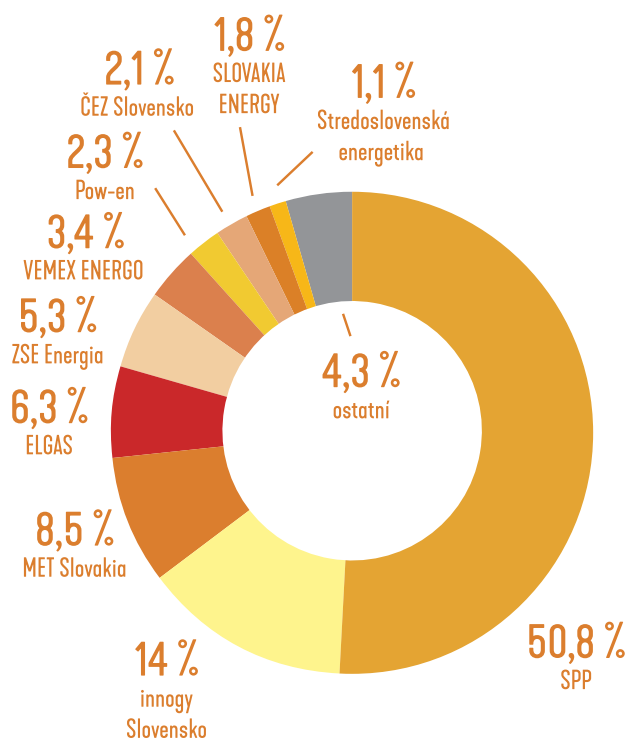
Veľkoobchodný trh s plynom v SR je charakterizovaný:

- nákupom plynu na základe dlhodobých kontraktov,
- nákupom plynu na komoditných burzách,
- nákupom plynu od iného obchodníka - dodávateľa plynu (v sledovanom roku 2019 v objeme 11 153 GWh, čo je o cca o 10 % viac ako v roku 2018),
- obchodovaním na virtuálnom obchodnom bode prepravnej siete spoločnosti eustream, a.s., v objeme 228 585 GWh, čo je o 46 % viac ako v roku 2018,
- obchodovaním, resp. zmenou vlastníctva k uskladnenému plynu v podzemných zásobníkoch, kde zmenil vlastníka plyn v objeme 11 093 GWh.

Maloobchodný trh

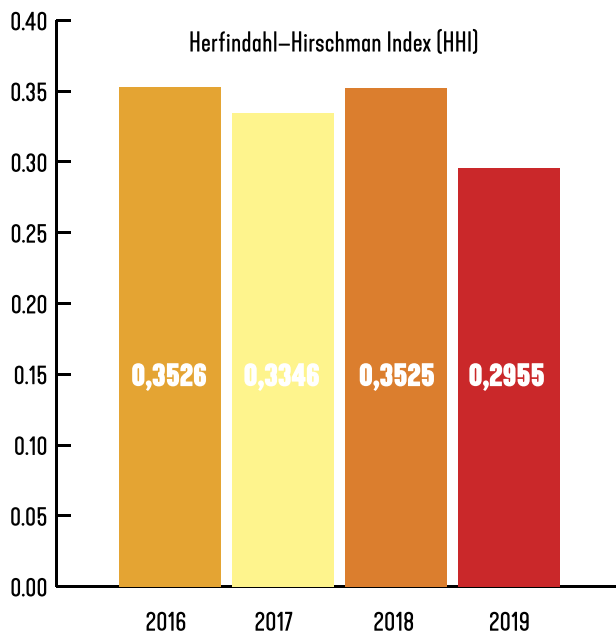
V roku 2019 pôsobilo v SR 26 aktívnych dodávateľov plynu.

Dodávatelia plynu koncovým odberateľom

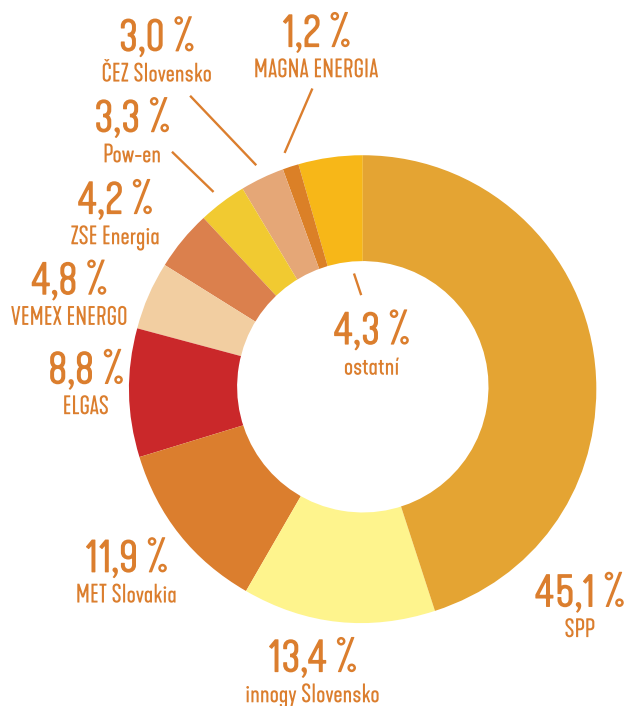

Účelom indexu HHI (Herfindahl–Hirschman Index) je posúdiť koncentráciu regulovaných subjektov v konkurenčnom prostredí. Úrad posudzoval postavenie regulovaných subjektov pôsobiacich na trhu dodávky plynu všetkým odberateľom. Trh je koncentrovaný, ak je HHI viac ako 0,1 a vysoko koncentrovaný pri hodnote presahujúcej 0,2. Znížený index HHI oproti predchádzajúcemu roku predstavuje väčšiu konkurenciu na trhu. Avšak aj v sledovanom roku bola táto hodnota nad hranicou vysokej koncentrácie.

Vývoj indexu HHI

Dodávatelia plynu priemyselným odberateľom okrem dodávky malým podnikom

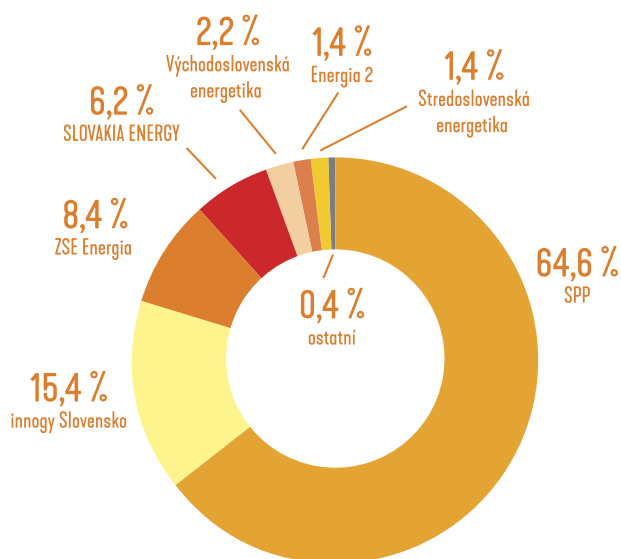
DODÁVKA PLYNU ZRANITEĽNÝM ODBERATEĽOM

V zmysle zákona č. 250/2012 Z. z. cenové rozhodnutia vydané v roku 2016 pre dodávateľov plynu, ktorí dodávajú plyn zraniteľným odberateľom, ktorými sú odberatelia plynu v domácnosti a malé podniky, s ročnou spotrebou plynu najviac 100 000 kWh za predchádzajúci rok, zostávajú v platnosti počas celého regulačného obdobia 2017 - 2021 v prípade, že nedošlo k zmene rozhodnutia z podnetu regulovaného subjektu alebo z podnetu úradu.

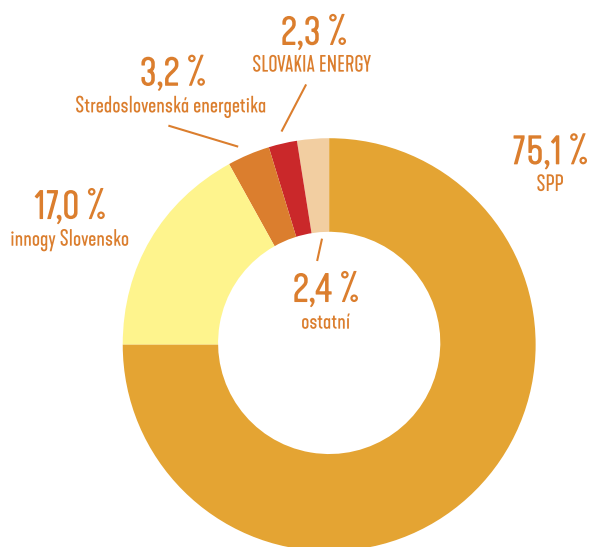
Úrad schválil maximálne ceny za dodávku plynu zraniteľným odberateľom (domácnosti aj malý podnik) pre jedného nového dodávateľa v lokálnej distribučnej sieti. Ďalej úrad vykonal 16 zmien cenových rozhodnutí za dodávku plynu pre zraniteľných odberateľov z dôvodu zmeny ekonomických parametrov, z ktorých sa vychádzalo pri schválení, resp. určení ceny, pričom desať zmien rozhodnutí bolo pre dodávateľov s celoslovenskou pôsobnosťou a šesť zmien rozhodnutí bolo pre dodávateľov plynu v rámci LDS.

Zraniteľným odberateľom plynu - domácnostiam dodávalo plyn 15 dodávateľov s celoslovenskou pôsobnosťou.

Dodávateľia plynu domácnostiam

Dodávateľia plynu zraniteľným odberateľom - malý podnik

Vývoj maximálnych cien za dodávku plynu pre domácnosti vrátane sieťových poplatkov

Tarify (podľa ročného množstva dodaného plynu v kWh)	Fixná mesačná sadzba (€/mesiac)			Sadzba za odobratý plyn (€/kWh)		
	2017	od 1.12.2018	2019	2017	od 1.12.2018	2019
1 (do 2 138 kWh)	1,96	2,78	2,78	0,0434	0,0453	0,0453
2 (nad 2 138 do 18 173 kWh)	5,76	5,76	5,76	0,0325	0,0333	0,0333
3 (nad 18 173 do 42 760 kWh)	8,64	8,64	8,64	0,0310	0,0332	0,0332
4 (nad 42 760 do 69 485 kWh)	13,36	13,36	13,36	0,0304	0,0320	0,0320
5 (nad 69 485 do 85 000 kWh)	42,45	42,45	42,45	0,0399	0,0420	0,0420
6 (nad 85 000 do 100 000 kWh)	51,78	51,78	51,78	0,0398	0,0419	0,0419

DODÁVKA POSLEDNEJ INŠTANCIE

Dodávateľom poslednej inštancie bola aj v sledovanom roku, na základe rozhodnutia úradu, spoločnosť Slovenský plynárenský priemysel, a.s. Úrad v sledovanom roku zaznamenal deväť oznámení o uplatnení inštitútu dodávateľa poslednej inštancie, kedy pôvodný dodávateľ plynu stratil spôsobilosť dodávať plyn odberateľom podľa zákona č. 251/2012 Z. z..

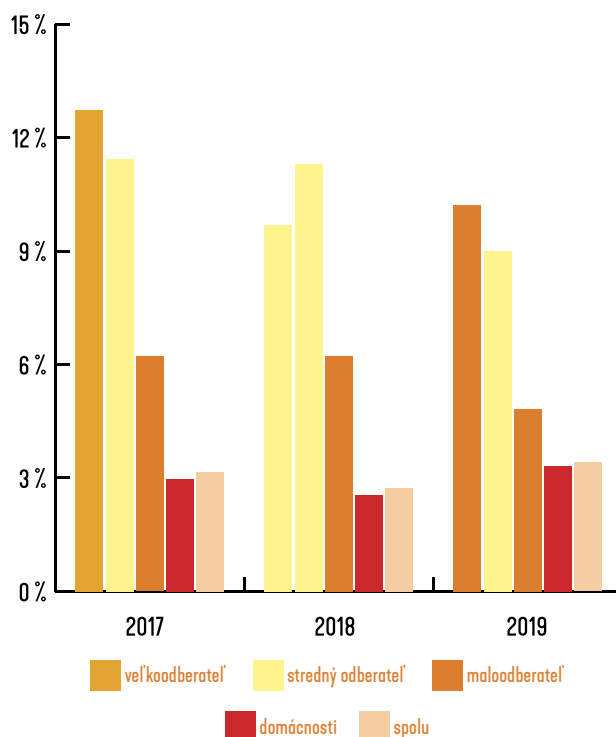
DODÁVKA PLYNU PRE OSTATNÝCH ODBERATEĽOV PLYNU

Dodávka plynu odberateľom plynu, mimo zraniteľných odberateľov definovaných podľa zákona č. 250/2012 Z. z., nepodlieha cenovej regulácii.

SWITCHING

Úroveň liberalizácie trhu s plynom sa vykazuje prostredníctvom percentuálne vyjadreného koeficientu, tzv. switching. Ten vyjadruje pomer počtu odberných miest so zmenou dodávateľa plynu k celkovému počtu odberných miest.

Switching

Prehľad vydaných rozhodnutí

Rozhodnutia týkajúce sa cenovej regulácie		31
z toho	Dodávka plynu pre zraniteľných odberateľov – dodávateľa s celoslovenskou pôsobnosťou- zmena rozhodnutia	10
	Dodávka plynu pre zraniteľných odberateľov - LDS	1
	Dodávka plynu pre zraniteľných odberateľov - LDS - zmena rozhodnutia	6
	Pristup do distribučnej siete a distribúciu plynu (LDS - § 10 ods.8)	1
	Pristup do distribučnej siete a distribúciu plynu (LDS - § 10 ods.6)	2
	Pristup do distribučnej siete a distribúciu plynu (LDS - § 10 ods.6) - zmena rozhodnutia	2
	Pristup do distribučnej siete a distribúciu plynu (LDS - § 11 ods.1)	4
	Pripojenie do distribučnej siete (LDS)	4
	Pristup do prepravnej siete a preprava plynu	1
Zastavené cenové konania		0
Prerušené cenové konania		5

3. TEPELNÁ ENERGETIKA

V sledovanom roku výrobu, distribúciu a dodávku tepla uskutočňovalo 351 dodávateľov tepla. Sedem dodávateľov ukončilo podnikanie v tepelnej energetike a 13 nových regulovaných subjektov začalo výrobu a rozvod tepla uskutočňovať na základe povolenia na podnikanie.

Vývoj počtu dodávateľov tepla

Rok	2017	2018	2019
Počet dodávateľov tepla	340	347	351
Počet dodávateľov, ktorí ukončili výrobu, distribúciu a dodávku tepla	7	12	7
Počet dodávateľov, ktorí začali uskutočňovať výrobu, distribúciu a dodávku tepla	9	7	13

DODÁVKA TEPLA

Teplo zo sústav centrálného zásobovania teplom sa dodávalo približne do 25 000 odberných miest pre 13 000 koncových odberateľov.

Celková dodávka tepla v roku 2019 predstavovala 15 173 GWh, čo je o 0,2 % menej ako v roku 2018. Do celkovej dodávky tepla je zahrnutá dodávka na vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody pre bytové aj nebytové objekty, dodávka na technologickú spotrebu v technologických procesoch a taktiež vlastná spotreba tepla v objektoch spotreby samotných dodávateľov tepla.

Vývoj – skutočná dodávka

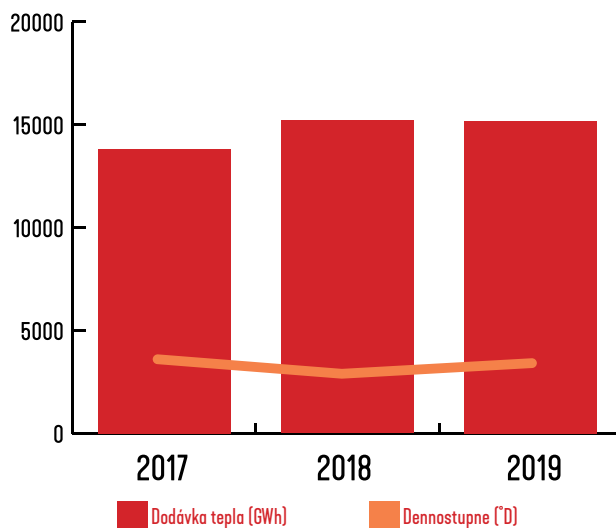
Rok	Počet dennostupňov	Skutočná dodávka pre bytové objekty [GWh]			Skutočná dodávka pre nebytové objekty [GWh]	Dodávka na technologickú spotrebu [GWh]	Vlastná spotreba [GWh]	Dodávka celkom [GWh]
		ÚK	TUV	Spolu				
2017	3 667	3 297	1 633	4 930	5 279	1 881	1 736	13 826
2018	3 224	2 881	1 502	4 383	4 348	5 540	933	15 204
2019	3 329	2 916	1 502	4 418	4 305	5 500	950	15 173

Približne polovica z celkovej dodávky tepla sa spotrebuje len na vykurovanie objektov. Tento objem je priamo závislý od klimatických podmienok a úsporných opatrení na strane konečných spotrebiteľov. Rok 2019 bol o cca 3,3 % studensší ako rok 2018, čo dokazuje rozdiel dennostupňov v týchto rokoch. Táto skutočnosť vyvolala potrebu zvýšenej dodávky tepla na vykurovanie.

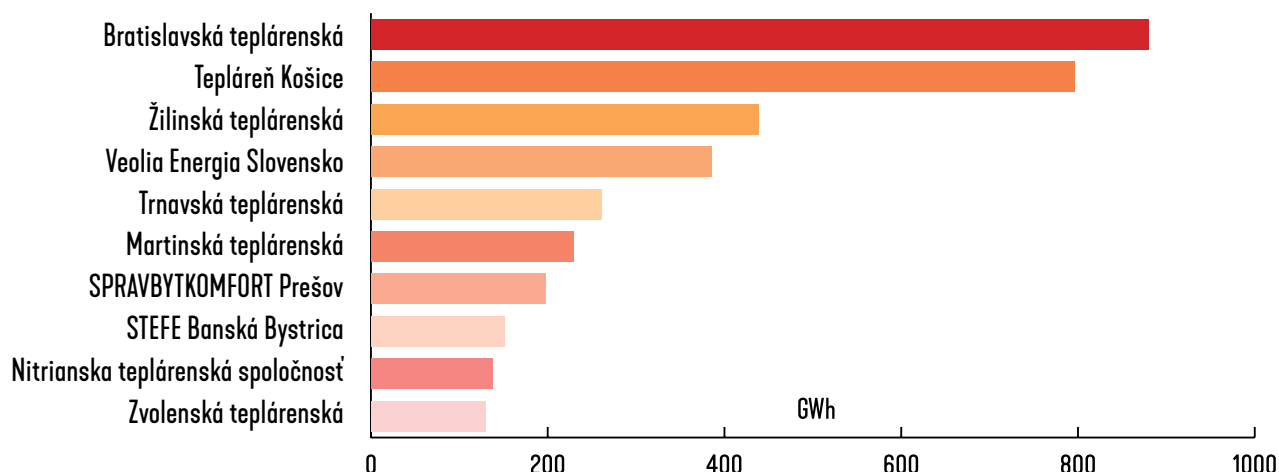
Z celkovej dodávky tepla sa spotrebovalo na vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody v bytových objektoch 29,1 %, v nebytových objektoch 28,4 %, na technologické účely 36,2 % tepla a vlastná spotreba tepla u dodávateľov predstavovala 6,3 %.

Vývoj dodávky tepla

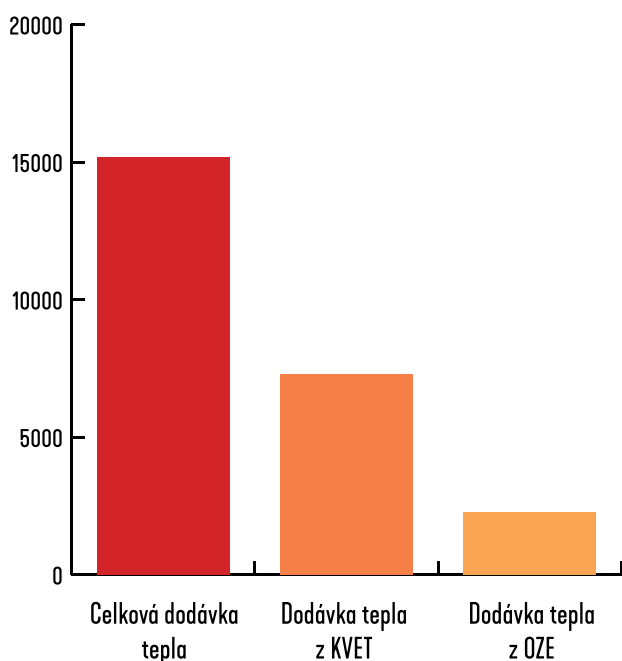
Dennostupne: zdroj SHMÚ

Dodávka tepla od rozhodujúcich dodávateľov

Dodávka tepla

Spotreba palív na výrobu tepla

Rok	Zemný plyn [GWh]	Biomasa [tis. t]	Uhlie [tis. t]	Bioplyn [GWh]	Olej [tis. t]
2017	8 141	845	577	326	128
2018	8 637	877	586	326	128
2019	8 597	1 062	595	326	127

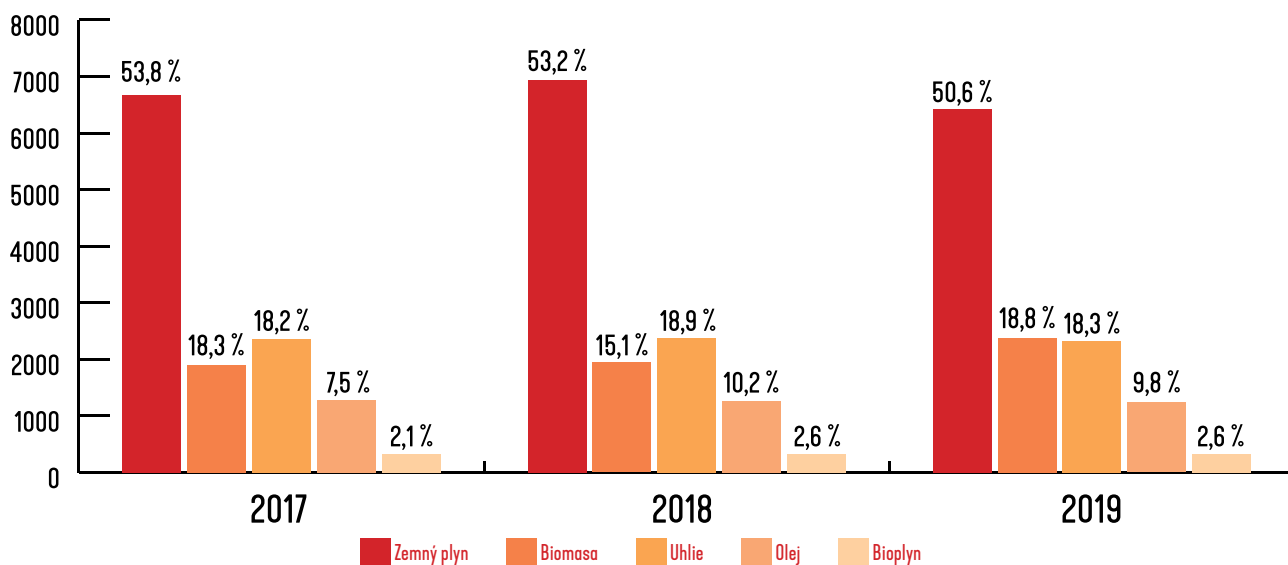
ROZSAH A SPÔSOB CENOVEJ REGULÁCIE

Rok 2019 bol tretím rokom regulačného obdobia 2017 - 2021. Pri regulácii cien tepla sa v tomto roku postupovalo podľa vyhlášky úradu č. 248/2016 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v tepelnej energetike v znení vyhlášky úradu č. 205/2018 Z. z. Regulácii podliehala výroba, distribúcia a dodávka tepla a ceny sa regulovali určeným spôsobom výpočtu maximálnej ceny tepla, ktorý vychádzal z nákladovej metódy využívajúcej niektoré prvky metódy cenového stropu (price-cap).

MONITOROVANIE ÚROVNE CIEN

Podľa zákona č. 250/2012 Z. z. cenové rozhodnutia vydané na rok 2017 platia až do 31. 12. 2021, pokiaľ úrad na návrh regulovaného subjektu alebo z vlastného podnetu, neschváli zmenu cenového rozhodnutia. Cena tepla sa schvaľuje ako jedna maximálna cena každému dodávateľovi za všetky systémy tepelných zariadení, z ktorých teplo dodáva, v rámci mesta alebo mestskej časti. Vzhľadom k tomu počet schválených cien dvojnásobne preyšuje počet vydaných rozhodnutí.

Podiel jednotlivých palív na výrobe tepla

Porovnanie počtu rozhodnutí

Rok		rozhodnutia	ceny
2017	Počet nových rozhodnutí vydaných na regulačné obdobie 2017 - 2021	382	757
	Počet zmenených rozhodnutí vydaných v priebehu roka 2017	41	41
2018	Počet nových rozhodnutí vydaných pre nových dodávateľov, resp. nové lokality	15	15
	Počet zmenených rozhodnutí vydaných v priebehu roka 2018	162	228
2019	Počet nových rozhodnutí vydaných pre nových dodávateľov, resp. nové lokality	20	21
	Počet zmenených rozhodnutí vydaných v priebehu roka 2019	211	301

Požiadavky na zmenu ceny tepla na rok 2019 vyplynuli najmä zo zmien ekonomických parametrov, z ktorých sa vychádzalo pri schvaľovaní cien tepla na rok 2017, resp. pri schvaľovaní návrhov na zmenu ceny tepla v priebehu rokov 2017 a 2018. Zmeny, ktoré ovplyvnili variabilnú zložku ceny tepla, sa týkali najmä ceny zemného plynu, z ktorého sa vyrába 50,6 % tepla, ceny elektrickej energie a emisných povoleniek CO₂. Cena zemného plynu na burze EEX (European Energy Exchange) medziročne stúpla o cca 40 %, emisných povoleniek o cca 200 % a elektrickej energie o cca 30 %. Zohľadnenie týchto negatívnych faktorov sa odzrkadlilo v schválených cenách v roku 2019.

Priemerná cena tepla

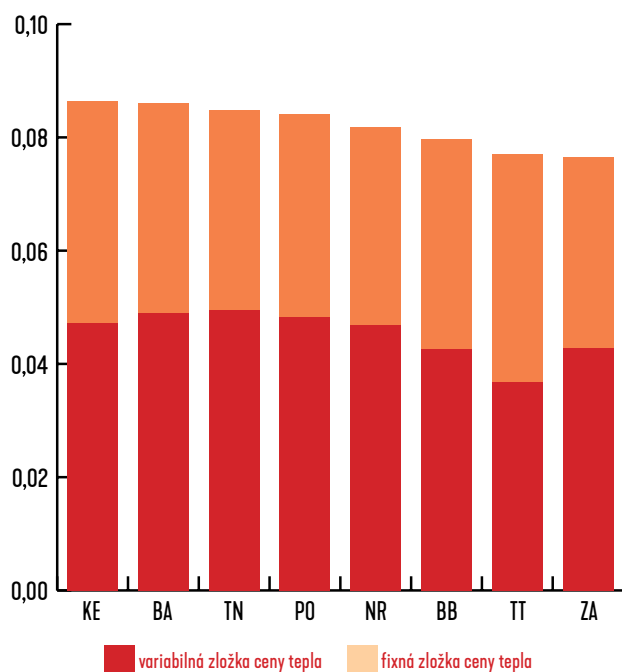
Rok	2017	2018	2019
Variabilná zložka €/kWh	0,0407	0,0413	0,0453
Fixná zložka €/kW	186,52	188,80	196,93
Výsledná cena tepla €/kWh	0,0759	0,0769	0,0824

Návrh na zmenu fixnej zložky ceny tepla požadovali len dodávatelia, ktorí plánovali v sledovanom roku zrealizovať nové investičné akcie, ktoré boli zamerané na modernizáciu, rekonštrukciu tepelného zariadenia, resp. výstavbu nového tepelného zariadenia, prípadne na ekologizáciu. Podľa platnej legislatívy, ktorou sa cenová regulácia riadi, sú oprávnené náklady na nové investície iba tie, ktorými sa zabezpečí zvýšenie energetickej účinnosti tepelných zariadení alebo zníženie prevádzkových nákladov pri výrobe tepla alebo distribúcii tepla. Ďalším dôvodom na podanie návrhu na zmenu fixnej zložky ceny tepla bol medziročný pokles dodávky tepla, ktorý vyvolal zníženie regulačného príkonu, na ktorý bola fixná zložka ceny určená.

Plánované investície (v tis. €)

Účel použitia investícií	2017	2018	2019
Zariadenia na výrobu tepla	12 830	1 664	20 241
Zariadenia na distribúciu tepla	9 557	18 717	12 035
Ekologizácia	3 942	-	10 120
Výstavba OZE	5 100	467	265
Spolu	31 429	20 848	42 661

Priemerné ceny tepla v jednotlivých krajoch (€/kWh)

Vývoj nákladov za teplo

Rok	2017	2018	2019
Spotreba tepla (kWh/byt)	6864	6287	6091
Cena tepla v €/kWh	0,0759	0,0769	0,0824
Náklady za teplo s DPH (€/byt)	625	580	608

Priemerná spotreba tepla na vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody jedného bytu v sledovanej vzorke 40 000 bytov, predstavovala 6 091 kWh, čo je o 3,2 % menej, ako v roku 2018. Ročné náklady jednej domácnosti na teplo, vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody s daňou z pridanej hodnoty predstavovali 608 €, čo je nárast oproti roku 2018 o 4,8 %. Tento nárast je spôsobený vyššou cenou tepla o 7,1 %.

4. VODNÉ HOSPODÁRSTVO

PITNÁ A ODPADOVÁ VODA

K 31. 12. 2019 bolo zaregistrovaných spolu 655 regulovaných subjektov prevádzkujúcich verejné vodovody a verejné kanalizácie. Z tohto počtu regulovaných subjektov bolo 14 vodárenských spoločností, jedno mesto, 39 obcí a 75 menších spoločností, prevádzkujúcich verejný vodovod alebo verejnú kanalizáciu I. a II. kategórie. Verejný vodovod alebo verejnú kanalizáciu III. kategórie prevádzkovalo 526 malých miest a obcí.

Prehľad vydaných rozhodnutí

	Počet		
	2017	2018	2019
Cenové rozhodnutia	258	7	7
Zmeny cenových rozhodnutí	7	11	17
Potvrdenia o cene	996	22	20
Rozhodnutia o zastavení cenového konania	19	3	6
Rozhodnutia o prerušení cenového konania	43	21	21
Rozhodnutia o zrušení cenového rozhodnutia	1	1	3
Celkom	1324	65	74

MONITOROVANIE ÚROVNE CIEN

Podľa platnej legislatívy cenové rozhodnutia a potvrdenia o cene, ktoré boli vydané v roku 2017, platia do konca regulačného obdobia 2017-2021, ak úrad neschváli zmenu cenového rozhodnutia.

Bolo podaných 19 návrhov na zmenu cenového rozhodnutia. Sedem návrhov podali vodárenské spoločnosti, z nich v piatich ceny úrad zmenil, ale v dvoch prípadoch konanie zastavil.

Na základe zmeny cien v dvoch vodárenských spoločnostiach sa priemerná cena za výrobu a dodávku pitnej vody v SR zvýšila o 0,1% na 1,0530 €/m³. Zmeny cien v oblasti odvádzania a čistenia v šiestich vodárenských spoločnostiach boli najmä z dôvodu investícií na výstavbu verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd, preto sa priemerná cena za odvádzanie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou zvýšila v SR o 2,0 % na 1,0199 €/m³. Priemerné vodné a stočné spolu, bez dane z pridanej hodnoty, vo vodárenských spoločnostiach v SR predstavovalo 2,0728 €/m³ a medziročne vzrástlo o 1 %.

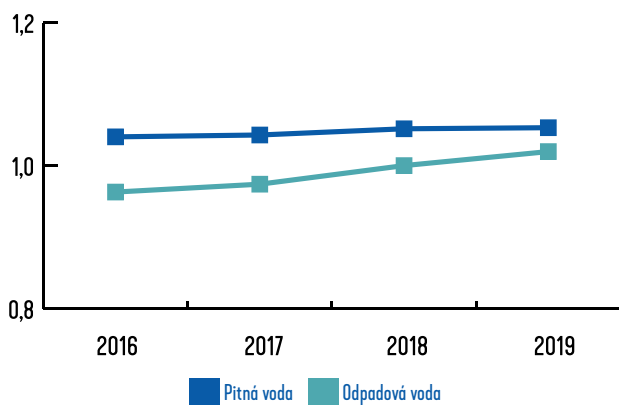
Ceny za výrobu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom (€/m³ bez DPH)

	2017	2018	2019
Bratislavská vodárenská spoločnosť	0,9359	0,9359	0,9359
Trnavská vodárenská spoločnosť	0,7286	0,7286	0,7398
Západoslovenská vodárenská spoločnosť	1,0802	1,0802	1,0802
Trenciánske vodárne a kanalizácie	0,9494	0,9684	0,9684
Považská vodárenská spoločnosť	0,9741	0,9741	0,9741
Severoslovenské vodárne a kanalizácie	0,9126	0,9765	1,0094
Turčianska vodárenská spoločnosť	0,7302	0,7427	0,7427
Oravská vodárenská spoločnosť	1,0353	1,0353	1,0353
Vodárenská spoločnosť Ružomberok	0,7460	0,7460	0,7460
Liptovská vodárenská spoločnosť	0,9102	0,9102	0,9102
Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť	1,2010	1,2010	1,2010
Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť	1,0884	1,0884	1,0884
Východoslovenská vodárenská spoločnosť	1,3100	1,3362	1,3362
Vodárne a kanalizácie mesta Komárna	0,9162	0,9162	0,9162

Ceny za odvádzanie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou (€/m³ bez DPH)

	2017	2018	2019
Bratislavská vodárenská spoločnosť	0,9216	0,9216	0,9216
Trnavská vodárenská spoločnosť	1,0758	1,0758	1,1251
Západoslovenská vodárenská spoločnosť	0,8918	0,8918	0,9721
Trencianske vodárne a kanalizácie	0,9554	0,9554	1,0509
Považská vodárenská spoločnosť	1,0700	1,1235	1,1235
Severoslovenské vodárne a kanalizácie	1,0483	1,0669	1,0947
Turčianska vodárenská spoločnosť	0,9591	0,9907	0,9907
Oravská vodárenská spoločnosť	1,0570	1,1416	1,2075
Vodárenská spoločnosť Ružomberok	0,9603	0,9603	0,9603
Liptovská vodárenská spoločnosť	1,1068	1,1068	1,1978
Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť	1,1615	1,1615	1,1615
Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť	1,0904	1,0904	1,1164
Východoslovenská vodárenská spoločnosť	0,9000	0,9870	0,9870
Vodárne a kanalizácie mesta Komárna	0,8643	0,8643	0,8643

Vývoj priemernej ceny za výrobu a dodávku pitnej vody a za odvedenie a čistenie odpadovej vody v €/m³ (bez DPH)

Pre menšie spoločnosti a obce, ktoré dodávajú pitnú vodu alebo odvádzajú a čistia odpadovú vodu predovšetkým v obciach a menších okrajových častiach miest, úrad v sledovanom roku vydal sedem nových a 12 zmien cenových rozhodnutí a 20 potvrdení o cene.

V roku 2019 v tejto skupine regulovaných subjektov priemerná cena za dodávku pitnej vody zaznamenala nárast o 1,1 %, priemerná cena za odvádzanie odpadovej vody o 0,6 %. Tieto priemerné ceny sú však nižšie ako priemerné ceny vodárenských spoločností.

Vývoj priemerných cien malých regulovaných subjektov v €/m³ (bez DPH)

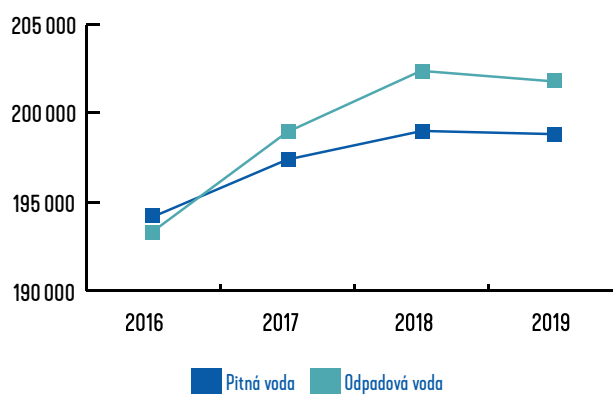
	2016	2017	2018	2019
Pitná voda	0,7524	0,7770	0,7843	0,7912
Odpadová voda	0,8644	0,8865	0,8966	0,9014

DODÁVKA A ODVÁDZANIE

Po rokoch zvyšovania bolo dodané menej pitnej vody o 190 000 m³ (-0,1 %) a tým sa znížilo aj množstvo odvádzanej odpadovej vody verejnými kanalizáciami o 604 000 m³ (-0,3 %). Vo väčšine vodárenských spoločností množstvo vody mierne rástlo. Pokles nastal najmä v dôsledku zníženej dodávky pitnej vody i odvedenia odpadovej vody skoro o milión m³ v Bratislavskej vodárenskej spoločnosti.

Znížením množstva dodanej i odvedenej vody došlo aj k poklesu využívania kapacít vodárenského majetku využívaného na dodávku pitnej vody v priemere na úroveň 94 % a využívaného na odvádzanie a čistenie odpadových vôd na hodnotu 84 %.

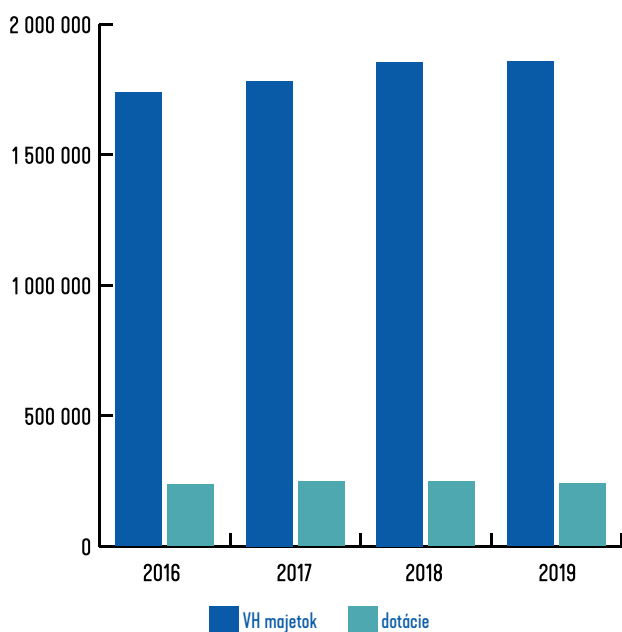
Vývoj dodávky pitnej vody a odvádzania odpadovej vody v tis. m³

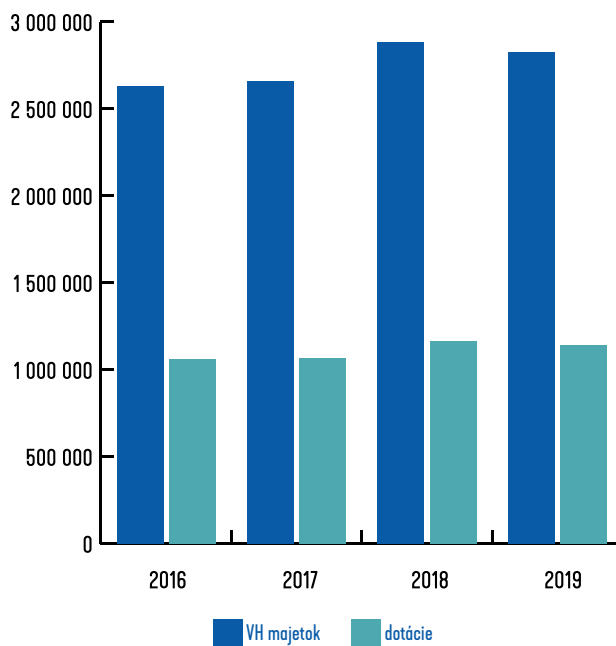
INVESTÍCIE

Majetok využívaný na zásobovanie pitnou vodou zostal na úrovni roku 2018 (+0,03 %), pričom hodnota majetku obstaraného z dotácií, z fondov EÚ a štátneho rozpočtu sa znížila o 3 %. Kým do roku 2018 v oblasti odvádzania a čistenia odpadových vôd sa celková hodnota majetku v dôsledku budovania chýbajúcich kanalizácií a čistiarní odpadových vôd zvyšovala, v sledovanom roku nastal pokles hodnoty majetku využívaného na odvádzanie a čistenie odpadovej vody o 2 % a rovnako aj hodnota majetku vybudovaného z dotácií klesla o 2 %.

Vývoj VH majetku a dotácií - verejné vodovody (v tis. €)

Vývoj VH majetku a dotácií - verejné kanalizácie a ČOV (v tis. €)

Vývoj ukazovateľov za regulované činnosti vo vodárenských spoločnostiach

Pitná voda	2016	2017	2018	2019	zmena 2019/2018	%
Tržby z regulovanej činnosti v tis. €	201 728	205 081	208 113	209 210	1 097	1
Oprávené náklady v tis. €	194 671	199 202	202 859	204 659	1 800	1
Výsledok hospodárenia v tis. €	7 057	5 880	5 254	4 551	-703	-13
VH majetok v tis. €	1 738 825	1 781 867	1 855 599	1 856 088	489	0,03
z dotácií v tis. €	237 339	248 347	247 160	240 026	-7 133	-3
Opravy VH majetku v tis. €	35 501	31 199	31 210	32 344	1 134	4
Množstvo vody tis. m ³	194 202	197 418	199 006	198 816	-190	-0,1
Využitie kapacít VH majetku	95%	96%	96%	94%	-2%	-2

Odpadová voda	2016	2017	2018	2019	zmena 2019/2018	%
Tržby z regulovanej činnosti v tis. €	184 288	189 993	199 202	202 194	2 992	2
Oprávené náklady v tis. €	198 245	203 320	210 658	209 751	-907	-0,4
Výsledok hospodárenia v tis. €	-13 958	-13 327	-11 456	-7 557	3 899	34
VH majetok v tis. €	2 628 952	2 659 629	2 881 220	2 824 438	-56 782	-2
z dotácií v tis. €	1 063 712	1 067 500	1 163 094	1 139 018	-24 076	-2
Opravy VH majetku v tis. €	21 937	19 025	21 531	20 641	-889	-4
Množstvo vody tis. m ³	193 437	198 972	202 395	201 791	-604	-0,3
Využitie kapacít VH majetku	74%	84%	84%	84%	0%	0

VYUŽÍVANIE POVRCHOVÝCH VÔD

Cenová regulácia v oblasti využívania povrchových vôd sa vzťahuje na odber povrchovej vody a odber energetickej vody z vodných tokov a na využívanie hydroenergetického potenciálu vodných tokov.

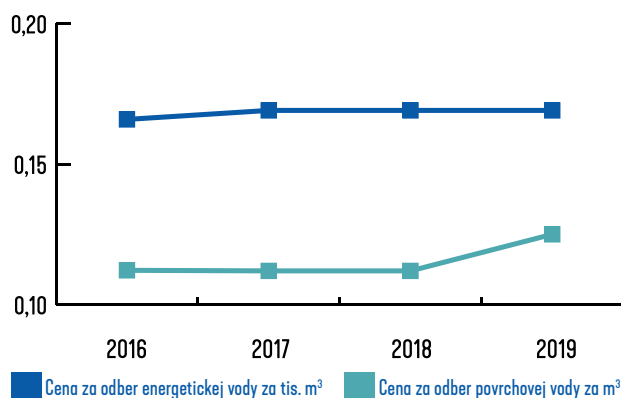
Regulovaným subjektom vykonávajúcim regulované činnosti v tejto oblasti s monopolným postavením v SR je štátom ustanovený správca vodných tokov Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., Banská Štiavnica.

Z dôvodu výraznej zmeny ekonomicky oprávnených nákladov sa zvýšila cena za odber povrchovej vody z vodných tokov o 11,6 % a tiež priemerná cena využívania hydroenergetického potenciálu vodných tokov o 15 %. Cena za odber energetickej vody z vodných tokov sa nezmenila.

Ceny za využívanie povrchových vôd v € (bez DPH)

	2016	2017	2018	2019
Cena za odber povrchovej vody za m ³	0,1122	0,1120	0,1120	0,1250
Priem. cena za využívanie hydroenergetického potenciálu za 1 MWh	14,1681	13,8796	13,8796	15,9615
Cena za odber energetickej vody za tis. m ³	0,1659	0,1691	0,1691	0,1691

Vývoj ceny za odbery vody v € (bez DPH)

5. LEGISLATÍVNA ČINNOSŤ

Úrad má podľa zákona č. 250/2012 Z. z. vo svojej pôsobnosti, okrem iných kompetencií, aj vydávanie všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorými sú vyhlášky. Na základe splnomocňovacích ustanovení úrad vypracoval, predložil do legislatívneho procesu a následne vydal v Zbierke zákonov SR:

- vyhlášku Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 178/2019 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 18/2017 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností v elektroenergetike v znení vyhlášky č. 207/2018 Z. z.,
- vyhlášku Úradu pre regulácie sieťových odvetví č. 309/2019 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 18/2017 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností v elektroenergetike v znení neskorších predpisov,

- vyhlášku Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 291/2019 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 490/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o podpore obnoviteľných zdrojov energie, vysoko účinnej kombinovanej výroby a biometánu v znení neskorších predpisov.

Úrad vypracoval a predložil do legislatívneho procesu návrh vyhlášky, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 24/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom v znení neskorších predpisov.

Tiež zabezpečoval vydávanie predchádzajúcich súhlasov, zastupovanie úradu pred súdmi a Generálnou prokuratúrou SR, rozhodovania predsedu vo veciach o námietkach, vykonanie dohľadu, poskytovanie stanovísk, právnych rád, vyjadrení a konzultácií.

6. OCHRANA SPOTREBITEĽA

PODNETY A SŤAŽNOSTI

Úrad vybavil v sledovanom roku celkovo 373 podaní a sťažností odberateľov.

Veľká časť z nich sa týkala spôsobu uzatvárania zmlúv o dodávke energií, resp. zmeny dodávateľa energií. Tak ako v minulosti, aj v roku 2019 sa odberatelia obracali na úrad aj kvôli pochybeniam pri meraní spotreby elektriny a plynu, pripojenia sa do distribučnej siete/sústavy a kvality dodávok. Rovnako v predchádzajúcom roku boli úradu doručené niektoré podania, ktoré nepatrili do kompetencie úradu a ktoré úrad následne postúpil orgánom príslušným na ich vybavenie.

V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa ustálil počet podnetov vybavovaných oddelením ochrany spotrebiteľa (za rok 2018 to bolo 358 podnetov).

ALTERNATÍVNE RIEŠENIE SPOROV A RIEŠENIE SPOROV

Úrad je od roku 2016 orgánom pre alternatívne riešenie spotrebiteľských sporov podľa osobitnej úpravy spotrebiteľských sporov vyplývajúcej zo zákona č. 391/2015 Z. z. o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov. Úradu bolo doručených celkovo 19 návrhov na alternatívne riešenie sporu. Všetky sa týkali spotrebiteľských sporov odberateľov v domácnostiach a bytových domoch.

V roku 2019 bol úradu doručený jeden návrh na alternatívne riešenie sporu podľa § 37 zákona č. 250/2012 Z. z.

Počet mimosúdne riešených sporov

Počet doručených návrhov na alternatívne riešenie spotrebiteľského sporu	Počet návrhov na alternatívne riešenie sporu podľa § 37 zákona č. 250/2012 Z. z.	Počet návrhov na alternatívne riešenie sporu podľa zákona č. 391/2015 Z. z.	Počet neukončených sporov
19	1	18	0

Možno konštatovať, že alternatívne riešenie sporov v oblasti regulácie sieťových odvetví nie je, napriek osвете zo strany úradu, medzi spotrebiteľmi veľmi využívané. Dôvodom je zrejme fakt, že pre väčšinu spotrebiteľov je jednoduchšie podať na úrad jednoduchú, často nekompletnú sťažnosť, ako vyplniť síce jednoduchý, ale predsa len formalizovaný návrh a absolvovať procesne upravený postup alternatívneho riešenia sporov.

7. PODPORA CENOVEJ REGULÁCIE A MONITOROVANIE REGULOVANÝCH ČINNOSTÍ

Úrad v roku 2019 pokračoval v monitorovacej činnosti regulovaných subjektov, aby získal potrebné informácie a dostatočné nástroje na preverenie štruktúry a výšky vynaložených nákladov na výkon regulovaných činností, za účelom nastavenia transparentnej a nediskriminačnej regulácie a zabránenia zneužívania vertikálnej integrácie.

Úrad tiež monitoroval ekonomické ukazovatele regulovaných subjektov. Sledoval vplyv cenovej regulácie na dosiahnuté výsledky hospodárenia a ekonomickú efektívnosť regulovaných subjektov v oblasti elektroenergetiky a plynárenstva, prostredníctvom vybraných ekonomických ukazovateľov.

Vyhodnotenia štandardov kvality od regulovaných subjektov a zaznamenaných udalostí

Elektroenergetika	Prenos elektriny	Distribúcia elektriny	Dodávka elektriny
Počet doručených vyhodnotení	1	136	168
Počet zaznamenaných udalostí	3	9 220 100	1 838 165
Počet zaznamenaných udalostí s porušeným štandardom kvality	0	25 173	671
Podiel udalostí s porušeným štandardom kvality k zaznamenaným udalostiam	0,00 %	0,27 %	0,04 %

Plynárenstvo	Uskladňovanie plynu	Preprava plynu	Distribúcia plynu	Dodávka plynu
Počet doručených vyhodnotení	2	1	39	67
Počet zaznamenaných udalostí	976	984	93 874	1 011 776
Počet zaznamenaných udalostí s porušeným štandardom kvality	0	2	8	518
Podiel udalostí s porušeným štandardom kvality k zaznamenaným udalostiam	0,00 %	0,20 %	0,01 %	0,05 %

Tepelná energetika	Dodávka tepla
Počet doručených vyhodnotení	326
Počet zaznamenaných udalostí	92 751
Počet zaznamenaných udalostí s porušeným štandardom kvality	903
Podiel udalostí s porušeným štandardom kvality k zaznamenaným udalostiam	0,97 %

Vodárenstvo	Dodávka pitnej vody	Odvádzanie odpadovej vody
Počet doručených vyhodnotení	386	376
Počet zaznamenaných udalostí	77 475	48 489
Počet zaznamenaných udalostí s porušeným štandardom kvality	572	210
Podiel udalostí s porušeným štandardom kvality k zaznamenaným udalostiam	0,74 %	0,43 %

Prehľad o vyplatených kompenzačných platbách za nedodržanie štandardov kvality

	Regulovaná činnosť	Suma
Elektroenergetika	Prenos elektriny	0,00 €
	Distribúcia elektriny	445 404,77 €
	Dodávka elektriny	35 620,81 €
	Spolu	481 025,58 €
Plynárenstvo	Uskladňovanie plynu	0,00 €
	Preprava plynu	0,00 €
	Distribúcia plynu	340,00 €
	Dodávka plynu	33 314,58 €
	Spolu	33 654,58 €
Tepelná energetika	Dodávka tepla	30 532,08 €
	Spolu	30 532,08 €
Vodárenstvo	Dodávka pitnej vody	12,60 €
	Odvádzanie odpadovej vody	34,78 €
	Spolu	47,38 €

Spolu za rok 2019 bolo odberateľom vyplatených 545 259,62 €.

PLNENIE USTANOVENÍ § 29 ODS. 2, 3, 4 A 5 ZÁKONA Č. 250/2012 Z. Z.

Regulovaný subjekt, ktorý vykonáva regulovanú činnosť v elektroenergetike alebo plynárenstve a je súčasťou vertikálne integrovaného podniku, je povinný predložiť úradu na schválenie zmluvu o poskytovaní služieb alebo jej zmenu. Zmluvy uzatvorené v rámci skupiny vertikálne integrovaných podnikov, ktorých predmetom je poskytovanie služieb s predpokladanou hodnotou vyššou ako 100 000 €, sú bez predchádzajúceho schválenia úradom neplatné. V sledovanom roku bolo úradom schválených 22 zmlúv o poskytovaní služieb. Týmto sa dosiahlo optimalizovanie primeranosti nákladov na výkon regulovaných činností a zjednotenie obsahu zmluvných vzťahov.

Úrad podľa § 29 ods. 3 a 5 sledoval transparentné metódy obstarávania tovarov, služieb potrebných pre výkon regulovanej činnosti u subjektov, ktoré sú súčasťou vertikálne integrovaných podnikov.

Podľa § 29 ods. 3 zákona č. 250/2012 Z. z. úrad zaevidoval 752 vyhlásených obchodných verejných súťaží, oznámených 17 regulovanými subjektami. Z obchodných verejných súťaží vyhlásených v roku 2019 a v predchádzajúcom období bolo v sledovanom období ukončených 632 a zrušených 47. Osem obchodných verejných súťaží bolo ukončených bez víťaza. K 31. 12. 2019 prebiehalo 205 obchodných verejných súťaží.

V zmysle § 29 ods. 4 zákona č. 250/2012 Z. z. 113 regulovaných subjektov oznámilo úradu 730 realizovaných zákaziek, ktorých hodnota je vyššia ako 300 000 €.

OBCHODNÉ A FINANČNÉ DOHODY

Prevádzkovateľ prepravnej siete je podľa § 57 ods. 2 písm. c) povinný predložiť úradu na schválenie návrhy obchodných a finančných dohôd s vertikálne integrovaným podnikom.

V priebehu sledovaného roka boli úradom schválené štyri obchodné dohody.

8. VÝKON KONTROLY

Úrad vykonával kontroly v 73 regulovaných subjektoch, z toho v 14 subjektoch na základe doručených podaní a v 59 subjektoch na základe plánu kontrolnej činnosti. Z tohto počtu bolo 46 kontrol v regulovaných subjektoch ukončených vypracovaním protokolu o výsledku vykonanej kontroly, to znamená, so zisteným porušením platnej právnej úpravy. 27 kontrol bolo ukončených vypracovaním záznamu o výsledku vykonanej kontroly, teda bez zistenia porušenia platnej právnej úpravy. Kontroly boli zamerané na dodržiavanie platných právnych predpisov pri vykonávaní regulovaných činností v sieťových odvetviach v rokoch 2015 - 2019. V tejto súvislosti boli kontroly zamerané na dodržiavanie úradom schváleného rozsahu cenovej regulácie, vecnej regulácie a regulácie kvality.

V sledovanom roku bola vykonaná kontrola v 40 subjektoch, ktoré sa zaoberajú výkonom činnosti v elektroenergetike, z toho u 20 z nich bolo zistených až 72 porušení zákona č. 250/2012 Z. z. a zákona č. 251/2012 Z. z. V oblasti plynárenstva úrad vykonával kontrolu v 17 subjektoch, pričom u ôsmich z nich bolo zistených 21 porušení zákona č. 250/2012 Z. z. a zákona č. 251/2012 Z. z. Najčastejším porušením zákona č. 250/2012 Z. z. zo strany subjektov, pôsobiacich v oblasti elektroenergetiky a v oblasti plynárenstva, bolo nevykonávanie regulovanej činnosti v súlade s právoplatným rozhodnutím alebo potvrdením úradu a nedodržanie cenovej regulácie podľa všeobecne záväzného právneho predpisu vydaného úradom.

V prípade subjektov, ktoré vykonávajú regulovane činnosti v tepelnej energetike, úrad vykonával kontrolu v 48 subjektoch, pričom u 24 z nich bolo zistených 48 porušení zákona č. 250/2012 Z. z., zákona č. 251/2012 Z. z. a zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike (ďalej len „zákon č. 657/2004 Z. z.“). Najčastejšie dochádzalo k porušeniu zákona č. 250/2012 Z. z., týkajúceho sa nezúčtovania nákladov pri výrobe, distribúcii a dodávke tepla, ktoré sa nepovažujú za ekonomicky oprávnené náklady, v lehote a spôsobom ustanoveným vyhláškou úradu. Vo vodnom hospodárstve úrad vykonával kontrolu dodržiavania právnej úpravy v desiatich subjektoch a v prípade šesť z nich zistil desať porušení zákona č. 250/2012 Z. z. Zo strany subjektov pôsobiacich vo vodnom hospodárstve dochádzalo najviac k porušovaniu povinnosti predkladať úradu pravdivé a úplné informácie a údaje.

Okrem vykonávania kontrol v regulovaných subjektoch úrad, aj priamo z úradnej činnosti, zistil porušenia ustanovení zákona č. 250/2012 Z. z. a zákona č. 251/2012 Z. z. Výsledkom bolo uloženie pokuty desiatim subjektom spolu vo výške 6 800 €. V deviatich prípadoch subjekty neinformovali úrad do konca februára kalendárneho roka 2018 o nevykonávaní regulovanej činnosti podľa vydaného povolenia alebo potvrdenia o splnení oznamovacej povinnosti a jeden subjekt nedoručil úradu úplné znenie stanov do 15 dní od ich zmeny.

Úradu bolo doručených 33 podnetov fyzických a právnických osôb, pričom deväť z nich zaradil do plánu kontrol a v troch prípadoch zistil porušenie platnej právnej úpravy.

PREHĽAD KONTROLNÝCH ZISTENÍ

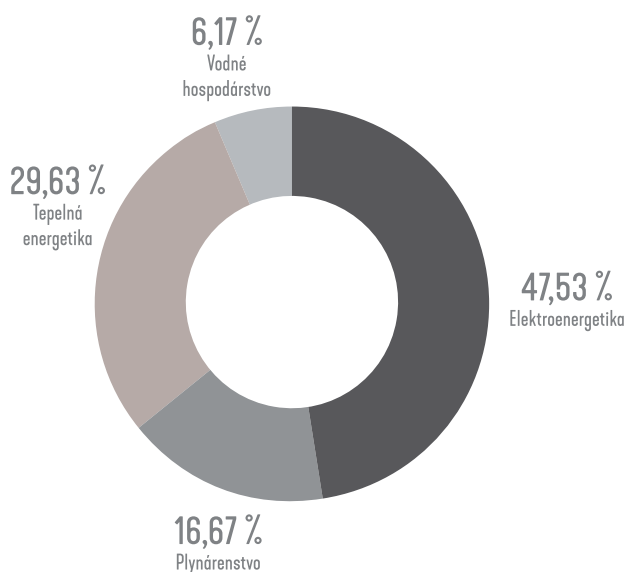
V prehľade sú uvedené počty jednotlivých druhov porušení zákona č. 250/2012 Z. z., zákona č. 251/2012 Z. z. a zákona č. 657/2004 Z. z., ktoré odbor kontroly zistil výkonom kontroly v regulovaných subjektoch a z úradnej činnosti.

1. porušenie § 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. - nevykonávanie regulovanej činnosti v súlade s právoplatným rozhodnutím alebo potvrdením úradu a nedodržanie cenovej regulácie podľa všeobecne záväzného právneho predpisu vydaného úradom - 41 zistení, z toho v oblasti:
 - elektroenergetiky 31
 - plynárenstva 4
 - tepelnej energetiky 5
 - vodného hospodárstva 1
2. porušenie § 29 ods. 1 písm. c) zákona č. 250/2012 Z. z. - nezúčtovanie nákladov pri výrobe, distribúcii a dodávke tepla, ktoré sa nepovažujú za ekonomicky oprávnené náklady, v lehote a spôsobom ustanoveným úradom - 30 zistení v oblasti tepelnej energetiky
3. porušenie § 29 ods. 1 písm. k) zákona č. 250/2012 Z. z. - neposkytnutie úradu bezodplatne úplné a pravdivé údaje, podklady, doklady a akékoľvek informácie potrebné na účely podľa tohto zákona a na výkon pôsobnosti úradu v rozsahu, spôsobom a v lehotách určených úradom - 16 zistení, z toho v oblasti:
 - elektroenergetiky 2
 - tepelnej energetiky 6
 - vodného hospodárstva 8
4. porušenie § 29 ods. 1 písm. o) zákona č. 250/2012 Z. z. - nedodržanie pravidiel trhu - 12 zistení, z toho v oblasti:
 - elektroenergetiky 9
 - plynárenstva 3
5. porušenie § 29 ods. 1 písm. j) zákona č. 250/2012 Z. z. - neinformovanie úradu do konca februára kalendárneho roku o nevykonávaní regulovanej činnosti v predchádzajúcom roku podľa vydaného povolenia alebo potvrdenia o splnení oznamovacej povinnosti - 11 zistení, z toho v oblasti:
 - elektroenergetiky 5
 - plynárenstva 5
 - tepelnej energetiky 1
6. porušenie § 13 ods. 4 zákona č. 250/2012 Z. z. - nedodržanie prevádzkových poriadkov prevádzkovateľa distribučnej sústavy - dve zistenia v oblasti elektroenergetiky
7. porušenie § 22 ods. 4 písm. h) zákona č. 250/2012 Z. z. - nezaslanie vyhodnotenia štandardov kvality za predchádzajúci rok do konca februára kalendárneho roka úradu a nezverejnenie tohto vyhodnotenia na webovom sídle alebo iným obvyklým spôsobom, ak regulovaný subjekt nemá zriadené webové sídlo - jedno zistenie v oblasti tepelnej energetiky
8. porušenie § 29 ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z. - nevykonávanie regulovanej činnosti na základe a v rozsahu povolenia, potvrdenia o splnení oznamovacej povinnosti alebo potvrdenia o registrácii - jedno zistenie v oblasti plynárenstva
9. porušenie § 29 ods. 1 písm. l) zákona č. 250/2012 Z. z. - nevykonanie opatrenia určeného úradom podľa § 9 ods. 1 písm. e) v určenej lehote - jedno zistenie v oblasti tepelnej energetiky
10. porušenie § 34 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2012 Z. z. - neposkytnutie úradu pri výkone kontroly požadovanú súčinnosť zodpovedajúcu oprávneniam zamestnancov úradu podľa § 33 ods. 1 písm. a) a b) - jedno zistenie v oblasti vodného hospodárstva

11. porušenie § 6 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z. z. - podnikanie v energetike bez alebo v nesúlade s povolením alebo potvrdením o splnení oznamovacej povinnosti - sedem zistení, z toho v oblasti:
- elektroenergetiky 3
 - plynárenstva 4
12. porušenie § 34 ods. 3 zákona č. 251/2012 Z. z. - nesplnenie povinnosti uvádzať informácie podľa § 34 ods. 2 písm. c), d) a h) zákona č. 251/2012 Z. z. na vyhotovenej faktúre za dodávku elektriny alebo v materiáli zasielanom súčasne s takouto faktúrou a v propagačných materiáloch zasielaných koncovým odberateľom elektriny - šesť zistení v oblasti elektroenergetiky
13. porušenie § 34 ods. 2 písm. c) zákona č. 251/2012 Z. z. - nesplnenie povinnosti odberateľovi elektriny poskytovať informácie o podiele jednotlivých druhov primárnych energetických zdrojoch elektriny - štyri zistenia v oblasti elektroenergetiky
14. porušenie § 34 ods. 2 písm. d) zákona č. 251/2012 Z. z. - nesplnenie povinnosti odberateľovi elektriny poskytovať informácie o vplyve výroby elektriny - štyri zistenia v oblasti elektroenergetiky
15. porušenie § 34 ods. 2 písm. h) zákona č. 251/2012 Z. z. - neposkytnutie odberateľovi elektriny informácie o jeho právach týkajúcich sa prostriedkov na urovnávanie sporu - štyri zistenia v oblasti elektroenergetiky
16. porušenie § 4 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z. z., resp. porušenie § 4 ods. 6 zákona č. 251/2012 Z. z. - nesplnenie oznamovacej povinnosti v lehote 30 dní pri nepodnikaní v energetike - päť zistení, z toho v oblasti:
- elektroenergetiky 2
 - tepelnej energetiky 1
 - plynárenstva 2
17. porušenie § 31 ods. 2 písm. u) zákona č. 251/2012 Z. z. - nezverejnenie na webovom sídle prevádzkovateľa distribučnej sústavy obchodných podmienok pripojenia do sústavy a obchodných podmienok prístupu do distribučnej sústavy a distribúcie elektriny - dve zistenia v oblasti elektroenergetiky
18. porušenie § 6 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z. z. - nesplnenie oznamovacej povinnosti v lehote 30 dní pri vykonávaní činnosti, na ktoré sa nevyžaduje povolenie podľa ods. 4 - jedno zistenie v oblasti elektroenergetiky
19. porušenie § 17 ods. 12 zákona č. 251/2012 Z. z. - nedoručenie konečného vyúčtovania platieb za dodávku elektriny odberateľovi elektriny v domácnosti najneskôr do štyroch týždňov po vykonaní zmeny - jedno zistenie v oblasti elektroenergetiky
20. porušenie § 31 ods. 2 písm. y) zákona č. 251/2012 Z. z. - nesplnenie povinnosti prevádzkovateľa distribučnej sústavy predložiť do 31. 1. úradu zoznam odberateľov pripojených do distribučnej sústavy, ktorí zmenili v predchádzajúcom roku dodávateľa - jedno zistenie v oblasti elektroenergetiky
21. porušenie § 51 ods. 4 zákona č. 251/2012 Z. z. - nesplnenie povinnosti prevádzkovateľa prepravnej siete doručiť úradu kópiu úplného znenia stanov do 15 dní od ich zmeny - jedno zistenie v oblasti plynárenstva
22. porušenie § 64 ods. 7 písm. p) bod 1. zákona č. 251/2012 Z. z. - nesplnenie povinnosti prevádzkovateľa distribučnej siete zverejniť na svojom webovom sídle vzor žiadosti o prístup do distribučnej siete - jedno zistenie v oblasti plynárenstva
23. porušenie § 64 ods. 7 písm. p) bod 2.1. zákona č. 251/2012 Z. z. - nesplnenie povinnosti prevádzkovateľa distribučnej siete zverejniť na svojom webovom sídle vzor žiadosti o pripojenie do distribučnej siete - jedno zistenie v oblasti plynárenstva

24. porušenie § 64 ods. 7 písm. p) bod 2.2. zákona č. 251/2012 Z. z. - nesplnenie povinnosti prevádzkovateľa distribučnej siete zverejniť na svojom webovom sídle postup pri uzatváraní zmluvy o pripojení do distribučnej siete - jedno zistenie v oblasti plynárenstva
25. porušenie § 64 ods. 7 písm. p) bod 2.3. zákona č. 251/2012 Z. z. - nesplnenie povinnosti prevádzkovateľa distribučnej siete zverejniť na svojom webovom sídle vzor zmluvy o pripojení do distribučnej siete - jedno zistenie v oblasti plynárenstva
26. porušenie § 64 ods. 7 písm. p) bod 2.5. zákona č. 251/2012 Z. z. - nesplnenie povinnosti prevádzkovateľa distribučnej siete zverejniť na svojom webovom sídle vzor žiadosti o pripojenie do distribučnej siete a montáž meradla pre odberateľa plynu mimo domácnosti - jedno zistenie v oblasti plynárenstva
27. porušenie § 64 ods. 7 písm. p) bod 2.6. zákona č. 251/2012 Z. z. - nesplnenie povinnosti prevádzkovateľa distribučnej siete zverejniť na svojom webovom sídle lehoty na pripojenie do distribučnej siete, ak nie sú určené individuálne v závislosti od technických podmienok odberu plynu požadovaných odberateľom plynu - jedno zistenie v oblasti plynárenstva
28. porušenie § 76 ods. 7 zákona č. 251/2012 Z. z. - neuvedenie údajov na faktúre (osobitne uviesť sumu za regulované dodávky a služby a sumu za neregulované dodávky a služby, uviesť číslo odberného miesta) - povinnosti dodávateľa plynu pri fakturácii plynu - jedno zistenie v oblasti plynárenstva
29. porušenie § 5 ods. 1 zákona č. 657/2004 Z. z. - podnikanie v tepelnej energetike bez povolenia alebo nie v súlade s povolením - dve zistenia v oblasti tepelnej energetiky
30. porušenie § 8 ods. 1 zákona č. 657/2004 Z. z. - nesplnenie povinnosti držiteľa povolenia pri zmene údajov uvedených v povolení písomne požiadať úrad o vykonanie zmeny do 30 dní od vzniku zmeny - jedno zistenie v oblasti tepelnej energetiky.

Zistené porušenia v jednotlivých sieťových odvetviach

OPATRENIA NA ODSTRÁNENIE NEDOSTATKOV

Na odstránenie a nápravu nedostatkov zistených pri vykonávaní kontroly úrad uložil 26 opatrení, z toho v oblasti:

- elektroenergetiky 2
- tepelnej energetiky 23
- vodného hospodárstva 1

Úrad uložil 16 regulovaným subjektom vrátiť odberateľom tepla a vody finančné prostriedky, ktoré predstavovali rozdiel medzi uplatnenou cenou a cenou, ktorá mala byť uplatnená podľa platných predpisov v celkovej výške 134 836,62 €, z toho:

- odberateľom tepla (vo variabilnej zložke maximálnej ceny) 60 735,15 €
- odberateľom tepla (vo fixnej zložke maximálnej ceny) 73 116,86 €
- za odvádzanie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou 984,61 €

V jednom regulovanom subjekte úrad uložil opatrenia predložiť úradu na schválenie prevádzkový poriadok so zapracovanými osobitnými podmienkami prevádzkovania svojej distribučnej sústavy do vzorového prevádzkového poriadku a obchodné podmienky dodávky elektriny so zapracovanými osobitnými podmienkami svojej dodávky do vzorových obchodných podmienok dodávky.

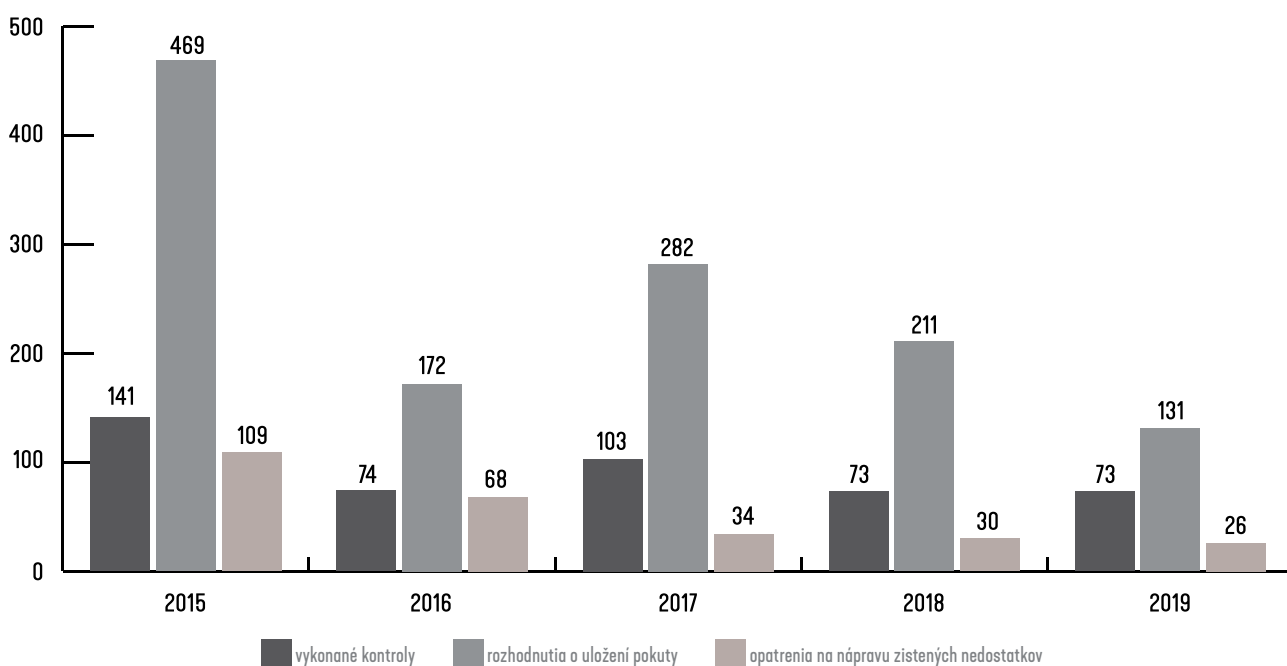
U jedného regulovaného subjektu odbor kontroly neuložil opatrenie na odstránenie a nápravu nedostatkov zistených pri vykonávaní kontroly, nakoľko neoprávnene vyúčtované náklady vo fixnej zložke ceny tepla, v objeme 18 468,03 €, boli odberateľom tepla vrátené už v priebehu kontroly.

UKLADANIE SANKCIÍ NA I. STUPNI SPRÁVNEHO KONANIA

Pokuty za porušenie zákonom ustanovených povinností

SPRÁVNE KONANIE		VYDANÉ ROZHODNUTIA	
		POČET	POKUTA (€)
I. NA ZÁKLADE ZISTENÍ Z KONTROL V REGULOVANÝCH SUBJEKTOCH		71	247 4000
II. NA ZÁKLADE ZISTENÝCH PORUŠENÍ Z ÚRADNEJ ČINNOSTI	- nesplnenie informačnej povinnosti voči úradu	9	4 800
	- nesplnenie povinnosti prevádzkovateľa a prepravnej siete doručiť úradu kópiu úplného znenia stanov do 15 dní od ich zmeny	1	2 000
	- nepredloženie skutočných nákladov (teplo)	9	4 500
	- nepredloženie štandardov kvality	35	20 000
	- nepredloženie pravidiel pre rozvrhovanie aktív a pasív, nákladov a výnosov	6	3 000
SPOLU		131	281 700

Prehľad o počte vykonaných kontrol v regulovaných subjektoch, počte uložených opatrení a rozhodnutí o uložení pokuty

9. POVOLENIA NA PODNIKANIE V SIEŤOVÝCH ODVETVIACH

Úrad vo vecnej regulácii rozhoduje, okrem iného, aj o vydaní, zmene a zrušení povolenia na vykonávanie regulovaných činností. Podnikateľ v elektroenergetike a plynárenstve môžu právnické a fyzické osoby na základe povolenia alebo potvrdenia o splnení oznamovacej povinnosti vydaného podľa zákona č. 251/2012 Z. z.

Podľa § 6 ods. 2 písm. h) zákona č. 251/2012 Z. z. sa povolenie na podnikanie v energetike vyžaduje aj pre činnosť výkupcu elektriny. Výkupca elektriny bol vybraný MH SR formou aukcie podľa § 2 ods. 3 písm. m) zákona č. 309/2009 Z. z.

Prehľad vydaných povolení na podnikanie

	Dodávka	Výroba a dodávka	Distribúcia	Distribúcia a dodávka	Činnosť výkupcu
elektroenergetika	14	1	1	3	1
plynárenstvo	25	-	1	-	-

Prehľad podaných žiadostí a vydaných rozhodnutí

	nové povolenia	zrušené povolenia	zmeny povolení	prerušené konania	zastavené konania
elektroenergetika	20	8	80	23	4
plynárenstvo	26	5	28	19	4
pohonné látky a ropa	1	0	3	4	1
celkom	47	13	111	46	9

Celkovo bolo zrušených 13 povolení (osem v elektroenergetike a päť v plynárenstve). Všetky boli zrušené na základe žiadosti držiteľa povolenia.

Prehľad platných povolení

Prehľad platných povolení v elektroenergetike podľa § 6 ods. 2 písm. a) a b) zákona č. 251/2012 Z. z.

výroba elektriny	2
prenos elektriny	1
distribúcia elektriny	12
výroba a dodávka elektriny	103
výroba, distribúcia a dodávka elektriny	26
distribúcia a dodávka elektriny	112
dodávka elektriny	140
organizovanie krátkodobého trhu s elektrinou	1
činnosť výkupcu elektriny	1
celkom	398

Prehľad platných povolení v plynárenstve podľa § 6 ods. 2 písm. c) zákona č. 251/2012 Z. z.

výroba plynu	1
preprava plynu	1
distribúcia plynu	4
distribúcia a dodávka plynu	40
uskladňovanie plynu	2
dodávka plynu	125
celkom	173

Prehľad platných povolení v energetike - oblasť pohonných látok a ropy podľa § 6 ods. 2 písm. d), e), f) a g) zákona č. 251/2012 Z. z.

prevádzkovanie potrubí na prepravu pohonných látok	1
prevádzkovanie zariadenia na plnenie tlakových nádob	14
prevádzkovanie potrubí na prepravu ropy	2
prevádzkovanie zariadenia na rozvod skvapalneného plynného uhlíkovdika	0
prevádzkovanie zariadenia na plnenie tlakových nádob a prevádzkovanie zariadenia na rozvod skvapalneného plynného uhlíkovdika	1
celkom	18

Povolenia na podnikanie v tepelnej energetike

Prehľad podaných žiadostí a vydaných rozhodnutí v tepelnej energetike	
nové povolenia	13
zrušené povolenia	7
zmeny v povolení	116
prerušené konania	44
zastavené konania	6
celkom	186

Prehľad platných povolení v tepelnej energetike	
výroba a rozvod tepla	329
výroba tepla	8
rozvod tepla	14
celkom	351

POTVRDENIA O REGISTRÁCII V OBLASTI VODÁRENSTVA

Úrad vydal na základe žiadostí regulovaných subjektov o vydanie potvrdenia o registrácii podľa § 23 zákona č. 250/2012 Z. z. celkovo 43 potvrdení o registrácii.

K 31. 12. 2019 úrad registroval celkovo 660 platných potvrdení o registrácii.

Potvrdenia o splnení oznamovacej povinnosti

Potvrdenie o splnení oznamovacej povinnosti podľa § 6 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z. z.	počet vydaných potvrdení pre nové subjekty/zariadenia	počet platných potvrdení k 31.12.2019	počet vydaných potvrdení - zmeny	
a) výroba a dodávka elektriny zariadeniami na výrobu elektriny s celkovým inštalovaným výkonom do 1 MW vrátane				
– malé vodné elektrárne	1	177	18	
– veterné elektrárne	0	1	0	
– fotovoltaické zariadenia	32	1935	86	
– bioplynové stanice a ČOV	2	122	10	
– kogeneračné jednotky	5	85	10	
c) výroba a dodávka plynu z bioplynu	1	1	0	
d) predaj stlačeného zemného plynu určeného na pohon motorových vozidiel				
e) preprava vyťaženej ropy z miesta ťažby do miesta spracovania				
f) predaj skvapalneného plyného uhl'ovodíka v tlakových nádobách				
g) predaj skvapalneného plyného uhl'ovodíka určeného na pohon motorových vozidiel vrátane plnenia nádrže motorového vozidla skvapalneným plyným uhl'ovodíkom určeným na pohon motorových vozidiel s výnimkou plnenia tlakových nádob	7	112	0	činnosti sa prekrývajú
h) preprava skvapalneného plyného uhl'ovodíka v tlakových nádobách				
celkom	48	2463	106	
potvrdenia o ukončení činnosti	26			
potvrdenia o ukončení činnosti celkom od roku 2008	239			
všetky vydané v roku 2019 - pre nové subjekty + zmeny + o ukončení činnosti	180			

POTVRDENIA O VÝROBE ELEKTRINY V LOKÁLNOH ZDROJI

Prijatím novelizovaného zákona č. 309/2009 Z. z. došlo k rozšíreniu pôsobnosti úradu v oblasti vydávania potvrdení.

V sledovanom roku bolo úradom vydaných celkovo desať potvrdení o výrobe elektriny v lokálnom zdroji, z toho osem je pripojených do distribučnej sústavy Západoslovenská distribučná, a.s., jeden je pripojený do distribučnej sústavy Stredoslovenská distribučná, a.s., a jeden je pripojený do distribučnej sústavy Východoslovenská distribučná, a.s.

Podľa § 4b ods. 19 zákona č. 309/2009 Z. z. sa na elektrinu vyrobenú v lokálnom zdroji a spotrebovanú v odbernom mieste identickom s odovzdávacím miestom lokálneho zdroja od kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bolo vydané potvrdenie o výrobe elektriny v lokálnom zdroji, neuplatňuje tarifa za prevádzkovanie systému.

10. MEDZINÁRODNÉ AKTIVITY A REMIT

Úrad sa pravidelne zúčastňoval na zasadnutiach Rady regulátorov pri Agentúre Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ďalej len „ACER“), kde mal možnosť vyjadrovať svoje pozície pri tvorbe a schvaľovaní záväzných spoločných pravidiel pre trhy s elektrinou a plynom. Úrad sa tiež zúčastňoval paralelných zasadnutí Rady európskych energetických regulátorov (ďalej len „CEER“), kde obnovil svoje členstvo v júli 2019. CEER je platformou združujúcou národné regulačné orgány v oblasti energetiky v EÚ. Zabezpečuje vzájomnú spoluprácu a výmenu osvedčených regulačných postupov, pričom dopĺňa činnosť ACER. Úrad tak opätovne získal možnosť vyjadrovať sa na najvyššej úrovni k vízii a najnovšiemu smerovaniu energetiky v EÚ, najmä s ohľadom na pripravovanú novú legislatívu v oblasti jednotného trhu s plynom, či budúceho prepojenia sektorov (sector coupling).

Zástupcovia úradu uskutočnili niekoľko zahraničných pracovných ciest, aby spolupracovali s partnerskými regulačnými úradmi pri nastavovaní a implementácii sieťových predpisov v regióne CORE. Dôležitá bola účasť zástupcov úradu na viacerých rokovaníach Európskej komisie s členskými štátmi, regulátormi a zainteresovanými regulovanými subjektmi, pre účely stanovovania kritérií pre posudzovanie tzv. projektov verejného záujmu (PCI), ktoré majú nárok na spolufinancovanie zo strany EÚ a medzi ktorými boli aj kandidátske projekty slovenských subjektov.

Úrad naďalej svojou účasťou na rokovaníach vyjadroval podporu dočasnému projektu prepojenia trhov s elektrinou MRC a 4M MC metódou NTC (čistej prenosovej kapacity). Ako člen Regionálnej asociácie energetických regulátorov (ďalej len „ERRA“) sa zástupcovia úradu zúčastnili výročného valného zhromaždenia asociácie a tiež medzinárodnej konferencie ERRA o investíciách a regulácii v energetike mapujúcej najnovšie trendy v tejto oblasti. V máji úrad na svojej pôde privítal delegáciu rakúskeho regulátora E-Control, kde dominovala predovšetkým výmena vzájomných skúseností a pohľadov na špecifické témy trhu s plynom či elektrinou. Zástupcovia úradu sa zúčastnili aj na rokovaní Energetického spoločenstva (Energy Community), týkajúceho sa Ukrajiny, kde sa diskutovalo o koordinovanom režime výpočtu kapacity pre cezhraničné výmeny elektriny medzi Ukrajinou a členskými štátmi EÚ (SR, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko).

Úrad si naďalej plnil svoje povinnosti vyplývajúce z nariadenia (EÚ) č. 1227/2011 o integrite a transparentnosti veľkoobchodného trhu s energiou (REMIT), ktoré stanovuje pravidlá pre účastníkov trhu aktívnych na veľkoobchodných trhoch s energiou a zakazuje zneužívanie dôverných informácií v obchodnom styku a manipuláciu s trhom.

Úrad prešetroval niekoľko prípadov podozrenia na možné porušenie povinnosti uverejňovať dôverné informácie podľa článku 4 REMIT, pričom za týmto účelom úspešne ukončil vytvorenie špeciálne zabezpečeného pracoviska v priestoroch úradu a získal od ACER prístup do Nástroja pre správu prípadov (Case Management Tool). Nástroj CMT do budúcnosti umožní efektívnejšiu a bezpečnejšiu komunikáciu medzi úradom, partnerskými regulačnými úradmi EÚ a ACER vo fázach prešetrovania prípadov porušenia REMIT. Zástupcovia úradu sa v septembri zúčastnili na výročnom fóre ACER, týkajúceho sa vývoja v oblasti implementácie a vynucovania dodržiavania REMIT. K 31. 12. 2019 bolo v národnom registri účastníkov trhu, ktorý spravuje úrad a ktorý je súčasťou centralizovaného európskeho registra účastníkov trhu (CEREMP), zaregistrovaných celkovo 116 účastníkov trhu. Výsledkom registrácie je pridelenie osobitného identifikátora, tzv. ACER kódu, prostredníctvom ktorého účastník trhu oznamuje údaje cez tzv. registrované reportovacie miesto (RRM), ktorými sú v SR spoločnosti OKTE, a.s., a Solien, s. r. o.

11. HOSPODÁRENIE A ĽUDSKÉ ZDROJE

Úrad plnil záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu a hospodáril s pridelenými finančnými prostriedkami nasledovne:

PLNENIE PRÍJMOV

K 31. 12. 2019 boli celkové príjmy plnené vo výške 165 964 €, z toho zaplatené pokuty uložené úradom, regulovaným subjektom, v súlade so zákonmi, vo výške 160 230 € a iné daňové príjmy vo výške 5 734 €, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje plnenie tohto záväzného ukazovateľa na 107,77 %.

PLNENIE VÝDAVKOV

Schválený rozpočet celkových výdavkov na sledovaný rok predstavoval sumu 4 472 072 €. K 31. 12. 2019 bol rozpočtovými opatreniami Ministerstva financií SR schválený rozpočet upravený na sumu 5 025 488 €. Skutočné čerpanie výdavkov k 31. 12. 2019 dosiahlo sumu 5 025 290 €, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 100% (úspora 198 €).

ĽUDSKÉ ZDROJE

Úrad zamestnával k 31. 12. 2019 celkom 118 zamestnancov (94 % z plánovaného počtu 125 zamestnancov), z toho 99 zamestnancov v štátno-zamestnaneckom pomere a 19 zamestnancov v pracovnom pomere. Na pracoviskách mimo sídla služobného úradu, t. j. na pracoviskách odboru kontroly so sídlom v Trenčíne, Košiciach, Martine a na pracovisku odboru koncepcii a analýz v Martine, z uvedeného počtu pracovalo 21 zamestnancov.

Vydal/Published by:

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
Regulatory Office for Network Industries
Bajkalská 27, Bratislava, 2020

Editoval/Edited by: Radoslav Igaz, Monika Póbišová

Preklad/Translation: Vlastimil Jurkuliak

Dizajn/Design: IronPhysique, s.r.o.

Realizácia/Production: IronPhysique, s.r.o.